სახალხო გაზეთი

№ 611 ოთხშაბათი, 30 მაისი, 1912 წ. № 611

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან კვკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კ., უკან 10 კ. სამგლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითო-ჯერ სიდამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ. 4 საათის შემდეგ მიიღება მხოლოდ თვით სტამბა „შრომა"-ში, მუხრანის ქუჩა, და ეღირება 4 მანეთი.

განცხადებანი იმ პირთა, ფირმათა და დაწესებულებათაგან, რომელიც კავკასიის გარეშე არიან, ან მთავარი კანტორები და განყოფილებანი აქვთ, მიიღება მხოლოდ სავაჭრო სახლის ლ. და მ. მეტლინ და ამხ.-ბის განცხადებათა ცენტრალურ კანტორაში მოსკოვში, მიასნიკიცკის ქ., ს. სიტოვისა და მის განყოფილებებში: პეტერბურგში--მოსკოვსკაია 11, ვარშავაში--მარშალკოვსკის ქ. 130, პარიზში--ბირჟის მოედანი.

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება „სახალხო გაზეთი"-ს რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-ღლიურად ყოველ-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3-მდე. სიდამოთი 5-დან 7-მდე.

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება; დაუბეჭდავი მცირე წერილები და კორესპონდენციები სულ არ ინახება; ინახება ერთეული თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობები. ადრესად მოწერა-პარაკები შეიძლება ყოველ-დღე, კვირა-უქმეების გარდა, დილის 10 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. ადრესის გამოცვლა 40 კაპ.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: ტფილისში, სასახლის ქ., სარაჯიშვილის სახ. № 6. ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისთვის: ტფილისი, ქართული „სახალხო გაზეთი" 190.

ტელეფონი № 12-29.

გაზეთის ფასი წელიწ. 8 მ. 50 კ. ცალკე № ყველგან 5 კ.
„ „ თვეში — 75 კაპ. დამატებიანი 7 კ.

ყოველ-დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გამოცემა.

სახალხო გაზეთი სურათებიანი დამატებით მიიღება ხელის მოწერა 1912 წლისათვის.

(არ მიიღება ხელის მოწერა ცალკე უდამატებოდ და არც სურათებიანი დამატება იყიდება ცალკე).

წლიური ხელის მომწერნი იღებენ პრემიად I წ. „ბრდღვინვალეს".

წელიწადში ღირს 8 მან. 50 კაპ.
თვეში ღირს 75 კაპ.

(როგორც ქალაქში, ისე ქალაქ გარეთ).
საზღვარ-გარეთ თვეში ზედ-მეტი 25 კაპ.

წლიურ ხელის მომწერთ 8 მ. 50 კ. უნდა ჰქონდეთ გადახდილი შემდეგ ვადებზე: პირველად 3 მან., მარტისათვის 5 მან., 1 მაისისათვის 7 მ. და დანარჩენი უნდა გადახდილი იყოს **1-ლ ივლისამდე.**

გაზეთის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის 1 რიცხვიდან, მხოლოდ სრული თვეებით და მხოლოდ მიმდინარე წლის ბოლომდე.

გაზეთს, ფულის მიღების უფლებით, არსად არავითარი აგენტი არა ჰყავს (გარდა წ.-კ. ს. მთავარ გამგეობის ტფილისის წიგნის მაღაზისა) და ამიტომ პასუხს აგებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ფული ან ფოსტით არის გამოგზავნილი, ან პირდაპირ კანტორაშია მიღებული.

რედაქცია დაუბეჭდავ ნაწერების შესახებ ავტორებთან მიწერ-მოწერას არ ჰმართავს, თუნდ საპასუხო მარკაც იყოს გამოგზავნილი და დაუბეჭდავ წერილებსაც არ ინახავს. დანარჩენ შემთხვევაში ყოველ შეკითხვის ან რაიმე ცნობის შესახებ საპასუხოდ საჭიროა **ფოსტის მარკა.**

დანარჩენი პირობები იხ. გაზეთის სათაურში.

ჭურჭლეულისა და ავეჯეულობის მაღაზია ფ. ს. ფილიპოვისა,

ქუთაისში — ტფილისში

ყოველთვის გვაქვს დიდ-ძალი რჩეული: ფაიფურისა დე ფაიანრის ჭაშანურის (ქაშნ) ჭურჭელი, საუცხოვო ბროლისა და ფინის საქონელი. ვარშავისა და საზღვარ-გარეთის ლამფები. საზღვარ-გარეთული ემალიანი თეთრი კალპაკები და სპილენძის ჭურჭლეულობა. სამოვრები, კეროსინკები და ყოველგვარი სოფაბო მოწყობილობა ახალი ვერცხლისა (მელხიორის) და ბრინჯაოსი. ვეზუერი, ნოხრილი და ინდოეთის ლერწმის (ბამბუკის) რბილი ავეჯეულობა, ყოველ-გვარი საუკეთესო შკაფები, ინგლისისა და ვარშავის კრაოტები, დოშაკები, კედლისა და საპირფარეშო სარკეები, მაგიდის კლიოსკები და ბატაკეზე საფები ლინოლეუმი. საზღვარ-გარეთისა და რუსეთის გიტარები, მანდალინები, ბალალაიკები, ყოველ-ნაირი სიმები, ბატე-გრამოფონები, გრამოფონები და მათი ფირფიტები, პიანინო-როიალები, სხვა და სხვა ქარხნისა. ელექტროსული ლამფები და მათი მოწყობილებანი. ორთქლ-მრეცხაკები (პარომოიები) ახალის სისტემისა და საეკლესიო მოწყობილება. დიდ-ძალი რჩეული **შპალიერი** თოფი 8 კ.-დან 1 მ. 50 კ.-დე. ქუთაისს. და ბათომის გუბერნიისა ვვაქვს წარმომადგენლობა: **საწერ. მანქანა „ტორპედოსი".** ფასები მეტის-მეტად დაკლებულია. (წ. 1236.9)

დოქტორი მედიცინისა

ი. ე. თიკანაძე

სამკურნალო აკადემიის სამშობიარო და სადოსტაქრო კლინიკების ორდინატორად ნამყოფი, იღებს ფეზმიმეთ, დედათაბუნების, სადოსტაქრო და საშარდე ორგანოთა (ვენერიულის გარდა) სნეულებით ავადმყოფ მანდილოსნებს. ყოველ დღე საღამ. 5--7-მდის, კიროჩნის ქ. სახ. № 18, თავ. ვახინაძისა, ოფიცერთა ეკონომიურ საზოგ.-დოების მაღაზიის პირდაპირ.

საშარდე ორგანოთა სნეულებით ავადმყოფნი მხოლოდ ხუთშაბათობით და კვირაობით მიიღებიან. ტელ. № 1182. (თ. 1037 172)

ახალი კლუბი

ოთხშაბათს, 30 მაისს, 1912 წ.

ჩვეულებრივი სინემატოგრაფი ს. ო. ივანიცკაიასი.

დასაწყისი საღამოს ცხრის ნახევარ საათზე. (1.1306.1)

იყიდება ლიმონადის ქარხანა

„შვეიცარია"

ნაძალადევში

მთელი თავის მოწყობილობით, რადგანაც ტფილისიდან გავდივართ. ცნობებისთვის მიმართეთ **ნაძალადევში, ალექსიეევის ქ., № 3, კავთიაშვილს.** (25—492—2)

ექიმი შ. ა. მიქელაძე

იღებს **შინაგან და ბავშვთა სნეულებებს** ავადმყოფთ ყოველ დღე საღამოს 5 ნახ.--6½ 2 საათ. ვახტანგის ქ., № 1.

ქუჩა ივანეს ძე, ნადეჟდა, ქეთო, ერმალოზ ივანეს ძე, ერმონი, ანნა და **ივანე ვლადიმერის ძე დეკანოსიძეები** უღრმესი მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ 28 ამა მაისს, ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა სოფ. ღარი-ხევში, პირველის—ძვირფასი მეუღლე, მეორისა და მესამის—საყვარელი დედა, მეოთხისა, მეხუთისა და მეექვსის ძვირფასი რძალი და უკანასკნელისა დაუვიწყარი ბიცოლა

მასტრადი იოსების ასული **დეკანოსიძისა.**

ცხედრის გამოსვენება და დაკრძალვა სოფ. **ღარი-ხევის ეკლესიაში,** ხუთშაბათს 31 მაისს. (2.493.1)

29 მაისიდან ქუთაისში
კვლავ გამოდის
ქართული ყოველ-დღიური გაზეთი
„კოლხიდა". (3.1295.3)

ყურადღება!

თუთუნის მწეველთ ვთხოვთ,

ყურადღება მიაქცინ

ახლად გამოსულ პაპიროსებს

„ირის",

25 ცალი 15 კ. ¼ 10 ც.—6 კ.

საუკეთესო და კარგად გამოსულ ოსმალურ თუთუნისა, ნაზი სურნელება აქვს და რბილი სასიამოვნო გემო.

ყველგან იყიდება.

თამბაქ. ქარხანა

„ძმ. სეილანოვები"

ტფილისი, ალექსანდრეს ქ. № 42. (100.1036.51)

ქუთაისი

ქუთაისში
რკინეულოგის სავაჭრო
სტეფანე პავლეს ძე ფეიქაროვისა

ამით აუწყებს თავის პატივცემულ მყიდველებს, რომ მან ცეცხლის შემდეგ **განაახლა ვაჭრობა** თავის საკუთარ სახლში, ვორონცოვის ქ. მაღაზიაში გაიხსნა ვაჭრობა სხვა და სხვა სისტემის **რევოლვერებისა და სანადირო თოფებისა.**

(25.1252.9) პატივისცემით **ს. პ. ფეიქაროვი.**

ქუთაისი — ქუთაისი

ტფილისის კერძო სამკურნალო

ძსენიევის ძუჩა, საკუთ. სახლი, № 7, ვეტცელის სასტუმროს და მიხეილის პროსპექტ. ახლო

ტელეფონი № 590.

სტაციონალური განყოფილება მოწყობილია 50 საწოლით, განსაკუთრებითი სამშობიარო განყოფილება.

მწოლიარე ავადმყოფების მიღება შეიძლება ყოველ წამს, გარეშე მოსიარულე ავადმყოფებს მიიღებენ შემდეგი სპეციალისტი-ექიმები:

შინაგანი ავადმყ.	**ღამბაშიძე ვ. დ.** (ყოველ დღე, გარდა კვირისა). 11½—12 საათ.
	დავითიანი რ. ს. (ყოველ დღე) 1—2.
	ქიქოძე ტ. ს. (ორშაბათ. და ოთხშაბ.) 9—10.
	მაღალაშვილი გ. გ. (ორშაბ., სამშაბ. და შაბათობით) 10—12.
	მანსვეტაშვილი ვ. მ. (ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ.) 2—3.
	მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1.
	ფედოროვი ე. გ. (ყოველ დღე, გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.
სადოსტა-ქარო ავადმყ.	**მარკევიჩი ვ. ლ.** კონსულტანტი (ორშაბ., ოთხშ. და პარასკ.) 11½—12½.
	მელიქიშვილი ნ. მ. (ყოველ დღე) 10—1.
	ფირადოვი რ. ბ. (ყოველ დღე) 12—1.
საშობია-ბოლო ქალ. სქესულ.	ექიმი-ქალი **ვერბიცკი-ფირადოვისა ლ.** (ყოველ დღე) 11—12.
	მელიქიშვილი ნ. მ. (ყოველ დღე) 10—1.
	სულაკოვი ა. ი. (ყოველ დღე) 12—1.
	თიკანაძე ი. ე. (ყოველ დღე) 1—2.
ბავშვების ავადმყოფ.	**ღამბაშიძე ვ. დ.** (ყოველ დღ. კვირ. გარდა), 11½—12 ს.
	მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1.
	ფედოროვი ე. გ (ყოველ დღე გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.
ნერვ. წამლ. ელექტ.	**გედევანიშვილი მ. ა.** (შაბათობით) 10½—11.
	დავითიანი რ. ს. (ყოველ დღე) 1—2.
ყურ. ყელ. ცხვ.	**ათენიანცი ნ. ა.** (ყოველ დღე) 1—2.
	ორემბოვსკი ნ. ს. (ყოველ დღე) 2½—3.
თვალის ფ.	**მუსხელიშვილი ვ. ს.** (ორშაბათობით, ოთხშაბ. და პარასკ.) 2—2½.
კან. ვენერ. ფ.	**მზარეულიშვილი მ. ი.** (ყოველ დღე) 1—1½.

სამკურნალოს აქვს მოწყობილი საკუთარი სამიკროკემიო და საბაქტერიოლოგიო ლაბორატორია. სისხლის გასინჯვა, ათაშანგ. Wasserman-რჩევისათვისა 50 კ., საწოლები 2 მ. დაწყებული. ცალკე ოთახი 5 მანეთიდან. მშობიარობა 10 დღე წოლით ღირს 40 მან. ოპერაციები, კოსულიუმი, შარდის ბუმტისა და მილების კაცეტერიზაცია; **„606" წამლის** შეხაპუნება. ელექტრონით წამლ., მასსაჟი, ყვავილის აცრა, ძიძათა შემოწმება და სხვა **შეღავათიანი** საფასურით. (წ.—1020—346)

ქ. შ. წერა-კითხ. გამ. საზოგ. წიგნის მაღაზიაში

ისყიდება დრამატიული თხზულებანი:

ადამიანის ცხოვრება თარგ. ფ.	50 კ.	მაკბეტი. ნათ. ი. მაჩაბლისა	40 „
ბედმა მიღალატა. კ. 3 მოქ.	20 „	ნაძირალნი. გორკისა 4 მ.	25 „
ბრძოლა არსებობისათვის. დრ. პოემა, გაბრ.	60 „	ნატვრის თვალი. ნათ. ახნაზ.	40 „
გაყრა, გ. ერისთავისა	5 „	ორი პიესა. ტრ. რ. შეშლილნი, კრიტიკოსთან.	25 „
გამცემი. დრ. 3 მოქ. გედ.	25 „	ორი პიესა, ცხოვრება ბრძოლაა, დრონი მეფობენ.	50 „
გაღატაკ. ოჯახი, დრ. 3 მ.	10 „	ორი ჯიბგირი. ნათ. აბაშ.	40 „
დემონი. ოპერეტ.	50 „	პანთეონი ქართ. თ.: იქვიანი ვ. 1 მ., ბნელ ოთახში ვ. 1 მ., ახირებულია.	30 „
დარბეულნი. დრ. 4 მოქ.	30 „	რიჩარდ.	40 „
დრამ. თხზ. დ. ერისთავისა	1 მ.— „	საბედისწერო დამბაჩა დ. 3 მ.	25 „
დაღი. დრ. 3 მოქ.	20 „	საღამოს ერთი ცხვირი ხეირია. კომ. 1 მოქ.	10 „
დრამ. ბ. კომ., „სორაპ" გამ.	1 მ.— „	სამშობლოს ბრუჯნი	10 „
დრამ. თხზ. ცაგარლისა: ერთი ნაბიჯი წინ, ხანუმა, მშვენიერი ელენეს მაძიებ., ოინბაზი	50 „	სამეგრ. მთ. ლევან ვ. ყიფ.	40 „
ვაი ჭკუისაგან, გრიბოედ.	35 „	უმარილის ბრალია. კ. 3 მ.	10 „
თანამედროვე პიესები ს. ტარ.: კოცნა პირვ. ბ. უკანასკ., ფეხთა მეფე, მწუხარება დედაა სიამოვნებისა, მოხერხებული ადუკანტი.	30 „	ფეიქრები. დრ. 5 მოქ.	50 „
ილიას დღე ჭიათ. ბ. ბატ. ბ. ყმა	20 „	ქრისტინე. დრ. 5 მოქ.	20 „
კენჭის ყრა სცენ. 4 მოქ. ფ.	50 „	ქართული პიესები: უშნო არშიყი, სოფიო, სცენა ქალაქის ცხოვრებიდან.	20 „
მამა-შვილნი, ანუ გუბ. 3 მ.	15 „	ღალატი. ნათ. ყიფშიძისა	50 „
მტარვლის ბედი. დრ. მოქ.	10 „	ღალატი. ნათ. ნ. ავალ.	1 25 „
მეგობრობა. დრ. 4 მოქ.	30 „	ღალატი. ნათ. კ. მესხისა	25 „
მეზობლები. ტრ. რ. 4 მოქ.	40 „	ცოლი ვიტირო თუ ფული!?	15 „
მოლიერი. დრ. თხზ.	50 „	შვილი უდანაშაულოდ დასჯილისა. დრ. 4 მოქ.	30 „
მარო. დრამის ნაწყვ.	3 „	წყურვილი. დრ. 3 მოქ.	30 „
მიჯაჭული პრომეთე, ედიპე მეფე, მედია.	50 „		
მეორე კაენი. დრ. 3 მოქ.	30 „		

ადრესი: Тифл. О-во распр. грамотн. сред. груз. насел. (წ. 1141.53)

ეჭიმ მიხეილ გედევანიშვილის საგანგებო გამოცემა

ილია ჭავჭავაძის თხზულებანი

წიგნი დაიბეჭდება ძვირფას ქაღალდზე; ილუსტრაციებით; ძვირფასი ყდით; შეიცავს დაახლოვებით 600 გვერდს; მოთავსებული იქნება ყველა

ლექსები და ბელეტრისტული ნაწარმოები,

(აგრედვე ჯერ დაუბეჭდავიც); ჩაერთობა მგოსნის ვრცელი ბიოგრაფია და მისი ნაწარმოებების კრიტიკული განხილვა. ფორმატი in quarto.

ფასი 8 მანეთი, რომლის გადახდა შეიძლება სამ ნაწილად; 3 მან. ხელის მოწერისთანავე, 3 მ. ეხლანისთვეში და 2 მ. გიორგობისთვეში. ვინც 100 ცალზე ნაკლებს არ გამოიწერს, 10% დაეთმობა. გასასყიდად წიგნი არ გამოვა. დამკვეთელთ წიგნები დაურიგდებათ 1913 წელში.

წიგნის დაკვეთა შეიძლება: ტფილისში, ყორანოვის ქუჩა, № 20, **ექიმ მიხეილ გედევანიშვილთან;** და **წერა-კითხვის საზ. წიგნის მაღაზიაში.**

ტფილისში აგენტად დანიშნულია ნიკოლოზ ლონგინოზის ძე კავსაძე.

ქუთაისში—**წ. კ. ს. მდივან ისონ ბაქრაძესთან და ბ. ოცხელთან.**
ფოთში—**იონა მეუნარგიასთან.**
სამტრედიაში—**ბ. ი. სტურუასთან.**
სიღნაღში—**ექ. ჯანდიერთან.**
ხონუმში—**ნიკო თავდგირიძესთან.**
ჭიათურაში—**წ. კ. ბ. ირ. დეკანოზიშვილთან.**
თელავში—**თამარა აბაშიძესთან.**
ხონში—**ეფროსინე ჭიჭინაძესთან.**
ბაქოში—**ილია აგლაძესთან.**
ოზურგეთში—**ექ. დიმ. ერისთავთან.**
ერევანში—**ელენე ვირსალაძესთან.**

ბათომში—**ს. მდივანთან. კავკავში—სოფიო კალანდარაშვილთან.**

ვინც წიგნის დასაკვეთად ფულს ფოსტით თვით გამომცემლის სახელზე გზავნის მათთვის გასამართლებელ საბუთად საკმარისია თვით ფოსტის კვიტანცია. (3—1153—3)

საგზურთალოზე

მშვენიერ ალაგას,

ახლად აშენებულ ეკლესიისა და დიდუბის მომავალ ხიდის მახლობლად დაიჭრა 20 დესეტინა მამული და იყიდება წვრილ ნაკრებად ოთხკუთხ **საკენი 80 კ.-დან.**

მსურველთ შეუძლიანთ მიჰმართონ ოლღას ქუჩაზე, სახლი № 6, სოლომონ ივანეს ძე **თაქთაქიშვილს,** დილის 6 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. საღამოს 5 საათიდან 8 საათამდე. უმორჩილესად ვთხოვთ მიწის მყიდველებს, რომ **თავის დროზე შემოიტანონ დარჩენილი ვალი,** თანაბმად ჩვენგან მიცემულ კვიტანციისა.

(წ. 1147 306)

ექიმი ი. ი. ბერიშვილი

სწამლობს **საშარდე** ორგანოთა, **ათაშანგისა** და **კანის** ავადმყ.; **ვასსერმანის** რეაქციით იკვლევს ათაშანგისაგან შოწამლულ სისხლს.

მიღება ნაშუადღ. 3—5½ ს. **ელისაბედის ქ., № 94,** საფოსტო განყოფი. პირდაპირ. (25—1178—45)

ექიმი ივ. გოგმართელი

მიიღებს ავადმყოფთ დაბა **ბოლოზოში** პირველ თიბათვიღან—პირველ ენკენისთვემდი. (25.468.6.)

ექიმი ე. ი. მინასიანცი

შინაგან, ბავშვთა, კუჭისა და ნაწლევ. სნეულებათა, პარიზელ პროფეს. Mathien-ის სპეციალურ კლინიკიდან. ღებულობს დილ. 9—11 ს.-დე და საღ. 6—7 ს.-დე. ელისაბედის ქ., № 39, ტელეფონი № 1067) (100—1117—162).

ექიმი კბილისა ა. (ბ.) ბ. დოლიძე

გადავიდა ნაძალადევში (რკ. გზ. ხიდთან ჩერქეზოვისა და ხუდადოვის ქუჩის კუთხეში № 145). სწამლობს კბილისა და ღრძილის ავადმყოფობას, აკეთებს პლომბებს და უდგავს ხელოვნურ კბილებს, **დილის 8--2 ს—მდე** და **საღამოს 4—7 ს.** (თ.1179.40)

ექიმი პ. არდაზიანი

შინაგან და ბავშვებ. ავადმყოფ. (სპეციალ. ფილტვების სნეულება სტლის ნაკლულება, რევმატიზმი--ქარები) სიფილისი, ალექსანდროვის ქუჩა, № 3. დილის 9--12. საღამოს 5--7. (25.1045.116).

ექიმი ვ. მუსხელიშვილი

მიიღებს თვალის ავადმყოფ. ყოველ დღე დილ. 9—11 ს. დიდი მთავრის ქ., № 67, სახლი სვანიშვილისა.

ვაგზლის კერძო სამკურნალო

გარეგან ყოველ დღე მოსიარულე ავადმყოფთათვის.

ვაგზლის ქუჩა. № 8. ტელეფონი № 695.

ე. ს. ვაშაკიძე. ყოველ დღე, შინაგან ავადმყ. 9½ ს. 10 ს,

ა. ნ. დიასამიძე ყოვ. დღე, კვირ. გარდა. სიფილ, კანისა და ვენერ. 11 12 ს.

ბ. ა. ბოლოვი ყოვ. დღე, კვირ. გარდა ყელ, ყურ. და ცხვ. სნეულ. 11 11 ½.

შ. ა. მიქელაძე შინაგან და ბავშვთა ავადმყ. 1 2 ს.

ნ. მ. მელიქიშვილი. ქირურგიული და ქალთა ავადმყ. 1 2 ს.

მიკროსკოპიული, ბაქტეროლოგიური და ქიმიური გამოკვლევანი; აგრედვე ყვავილის აცრა და ძიძების გასინჯვა. ფასი რჩევისათვის 50 კაპ.

ოპერაციები და კონსილიუმი მორიგებით,

წამლოგა „606"-ი.

(წლ.—1018—276)

ექიმი კბილისა და ღრძილებისა პ. ა. ძაჯაია

იღებს ავადმყოფებს დილით 8—2 ს. საღამოთი 3—7 საათამდე. ელისაბედის ქუჩა, № 151 (დიდუბე). (თ.—1049—100)

ელექტრონისა და რენტგენის სამკურნალო

მიხ. გედევანიშვილისა

ავადმყოფებს იღებს ყოველ-დღე დილ. 12—1 ს., საღამოს 6—7 ს., გაშინჯვა და გადაღება რენტგენის სხივებით. ვერა, ყორღანოვის ქ., № 20. (წ.—1022—28).

ექიმი ა. ნ. დიასამიძე

კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე დილით 2—3 ს, საღამ. 6 7 ს. ხუთშაბათობით მხოლოდ დილით 8 9 ს. კვირაობით ავადმყოფებს არ იღებს. მოსკოვის ქ. № 3, ს. გაბაშვილისა. (უ

ტფილისი, 30 მაისი.

თავად-აზნაურთა ჩვეულებრივი მასკრებების გამო. ზოგადო კრებამ უკვე დაასრულა ანგარიშის განხილვა. მალე სხვა და სხვა მოხსენებასაც მოისმენს და შეუდგება მომავალ წლის ხარჯთ-აღრიცხვის განხილვას. ხარჯთ-აღრიცხვა ჩვეულებრივის წესითაა შედგენილი. ერთხელ გაკაფული გზა ვეღარსაით უხვევს. ამიტომ ძალიან საეჭვოდ მიგვაჩნია, რომ საზოგადო კრებამ რაიმე თვალსაჩინო ცვლილების შეტანა მოახერხოს ხარჯთ-აღრიცხვაში. ძალიან სამწუხარო კია. თანდათან ვრწმუნდებით, რომ თავად-აზნაურობის ქონების განაწილება ისე არა ხდება, როგორც ამას ჩვენი პირდაპირი სარგებლობა მოითხოვს. ნათლადა სჩანს, რომ ხარჯთ-აღრიცხვის შემდგენელთ არა ჰქონდათ ერთი რამ სახელმძღვანელო პრინ-

ციპი. 29 მაისის კრებაზე ბ-ნმა ვლ. ვაჩნაძემ ბრძანა: თავად-აზნაურობის საადგილო-მამულო თანხა დაფანტულია, საჭიროა რაიმე გეგმის შემუშავება ამ თანხით წესიერად სარგებლობისთვისაო. ჩვენა გვგონია, საჭიროა რაიმე საერთო სახელმძღვანელო გეგმის შემუშავება მთელის ბიუჯეტის შესადგენად. თავად-აზნაურობის ქონების განაწილებას უნდა ემჩნეოდეს რაიმე გარკვეული ტენდენცია, რასაც ჩვენ ამ ჟამად ვერა ვხედავთ. თუ ეს ასე იქნება, მაშინ ყოველი წლის ბიუჯეტი ორგანიულად იქნება დაკავშირებული ერთმანეთთან, დაცული იქნება როგორც ლოგიკური ერთიანობა, ისე მთლიანობა შინაარსის მხრივ. ასეთს მთლიანობას კი თავად-აზნაურთა ბიუჯეტში ჩვენ ვერა ვხედავთ. მაგალითისთვის მოვიყვანთ ისევ იმავ პროგიმნაზიებს, რომლებზედაც მრავალი წერილი დაბეჭდილა ჩვენს გაზეთში. ამ პროგიმნაზიებზე ამდენს ვლაპარაკობთ არა იმიტომ, რომ თავისთავად ის რვა-ცხრა ათასი, რომელსაც თავად-აზნაურობა პროგიმნაზიებს აძლევს, დიდს რამეს წარმოადგენდეს, არამედ იმიტომ, რომ პროგიმნაზიების სუბსიდიებში ჩვენა ვხედავთ ბიუჯეტის ტენდენციის მთლიანობის დარღვევას.

მკითხველს უეჭველია ეხსომება, რით ხელმძღვანელობდა საზოგადო კრება, როდესაც უმაღლეს სასწავლებელთა სტიპენდიების ჯამი შეამცირა. იგი ხელმძღვანელობდა იმ მოსაზრებით, რომ უმაღლესი სწავლა ჩვენში საზოგადოებრივ დახმარებას აღარ საჭიროებს.

წავიდა ის მწვავე დრო, როდესაც რუსეთში წასვლა სწავლის მისაღებად ქართველ ახალგაზდას, საზოგადოების დაუხმარებლად, ვერ შეეძლო. დღეს გარემოება იმდენად შეიცვალა, რომ ქართველი ახალგაზდობა ამ საქმეში საზოგადოებრივ დახმარებას აღარ საჭიროებს. თქმა არ უნდა გაჭირებული დღესაც ბევრია, დღესაც უსაღსრობის გამო, უეჭველია, ბევრი ქართველი სტუდენტი ბოლომდის ვერ მიაღწევს თავის მიზანს, მაგრამ საზოგადო მდგომარეობა მაინც ისეთია, რომ უმაღლესი სწავლა საზოგადოებრივ დახმარებას აღარ საჭიროებს.

ამით ხელმძღვანელობდა თავადაზნაურთა საზოგადო კრება, როდესაც სტიპენდიებსა სპობდა, და მართალიც იყო. მერე განა ასეთივე თვალსაზრისით არ უნდა ვუცქიროთ პროგიმნაზიებს? განა საშუალება განათლების საქმე ჩვენში ისე არ არის დაყენებული, რომ მას უფრო ნაკლებად ესაჭიროება საზოგადოებრივი დახმარება, ვიდრე სტუდენტებს ჩვენში საშუალო შესძლების პატარონსაც კი ადვილად შეუძლიან საშუალო განათლება მიაღებინოს თავის შვილს საკუთარის ძალ-ღონით. ამიტომ, ის მოსაზრება, რომლის ძალითაც საზოგადო კრებამ მოსპო სტიპენდიები, უფრო მეტად გვავალებს, სხვანაირის თვალით შევხედოთ პროგიმნაზიებს, რომელთა რიცხვიც ჩვენში სოკოებსავით იზრდება.

ჩვენ პრინციპიალურადა ვართ წინააღმდეგნი პროგიმნაზიებით ამნაირის გატაცებისა. ჩვენის წარმოდგენით, პროგიმნაზია და გიმნაზია სრულიად არ შეეფერება იმ პირობებს, რომელშიაც უხდება ცხოვრება დღევანდელ საქართველოს. მაგრამ დღეს ჩვენ ეს პრინციბიალური მოსაზრება არ გვაინტერესებს. ჩვენ გვინდა პროგიმნაზიებს შევხედოთ იმ თვალსაზრისით, რომლის მიხედვითაც თავად-აზნაურთა საზოგადო კრებამ მოსპო სტიპენდიები უმაღლეს სასწავლებლებში. ამ თვალსაზრისით კი პროგიმნაზიები გაცილებით უფრო ნაკლებად საჭიროებენ საზოგადოებრივ დახმარებას, ვიდრე უმაღლესი განათლება. რას ვხედავთ ამის ნაცვლად? იმას, რომ სტუდენტებს სტიპენდიებს უსპობენ და პროგიმნაზიებს კი სუბსიდიებს ურიგებენ. სად არის აქ ან ლოგიკა ან ის შინაგანი მთლიანობა, რომელზედაც ზევით მოგახსენებთ?

ნარკვევი

(ჟურნალ-გაზეთებიდან)

დიდი ხანია მზადდება კანონ-პროექტი გლეხთა დროებით ვალდებულ მდგომარეობის მოსასპობად. ამ კანონ-პროექტის ზოგიერთ წვრილმან ადგილებს ეხება „ს.-პეტ. ვედ.“-ი. მაგრამ, რადგანაც ამ წვრილმან საკითხებსაც ჩვენთვის დიდი მნიშვნელობა აქვს, მოგვყავს ამ წერილიდან საინტერესო ადგილები ისეთი მიწების შესახებ, რომელნიც მიჩნეულია უსარგებლო მიწებად.

„უსარგებლო მიწები,—სწერს „ს.-პეტ. ვედ.“—უნდა დამტკიცდეს გლეხებზე უსასყიდლოდ იმ საფუძვლით, რომ გამოსყიდვის დროს მიწის პატრონს უფლება აქვს მოითხოვოს საფასური მხოლოდ იმ მიწებში, რომლებიც მას შემოსავალს აძლევს. ამ შემთხვევაში კი უსარგებლო მიწები არავითარ შემოსავალს არ აძლევს.

გაზეთი აღნიშნავს, რომ დროებით ვალდებულების დროსაც მემამულის უფლება ასეთს მიწებზე მხოლოდ ნომინალური იყო. მათი დამტკიცება მემამულეებზე გამოიწვევს მრავალ უთანხმოებას, რომელიც ხშირად არა სასიამოვნოდ დასრულდება ხოლმეო. ამიტომ გაზეთს საჭიროდ მიაჩნია,

„დამტკიცდეს გლეხებზე ზემოხსენებული უსარგებლო ადგილები, გზები, ბილიკები, იმ პირობით კი, რომ დანარჩენი მიწები უსათუოდ შეისყიდონ“.

მაგრამ, რადგანაც ადვილად შესაძლებელია ზოგიერთს უსარგებლო მიწებზე ამ ჟამად მემამულეს რაიმე სამრეწველო ქარხანა ჰქონდეს. ან კიდევ მის გულის სიღრმეში რაიმე სიმდიდრე იყოს დამარხული.

„ამიტომ გლეხების ხელში უნდა გადავიდეს მხოლოდ ისეთი მიწები, რომელნიც ეხლაც უსარგებლოდ არიან მიჩნეულნი და რომლითაც მიწის პატრონნი ამ ჟამად არ სარგებლობენ. იმ შემთხვევაში კი, თუ რომელიმე მიწა „ნადელის“ მიცემის დროს უსარგებლოდ იყო მიჩნეული და ეხლა კი აღარ არის მიჩნეული, გლეხმა უნდა შეისყიდოს იგი, თანახმად კანონ-პროექტისა.

გაზეთი ასე ათავებს თავის წერილს:

„ამ რიგად, თანახმად კანონ-პროექტისა, გლეხებს დაუმტკიცებენ არა მარტო სრულიად უსარგებლო მიწებს, არამედ ისეთებსაც, რომლითაც ამა თუ იმ მიზეზის გამო არ უსარგებლიათ მიწის პატრონებსა და გლეხებს“.

სახელმწიფო სათათბირო

დეკემბერი

თ-დი ვოლკონსკი თავმჯდომარეობს.

ბარონი ტიზენჰაუზენი კითხულობს მოხსენებას მუშათა საქმის ოთხ კანონ-პროექტის გამო და აღნიშნავს, საბჭოს უმნიშვნელო შესწორებანი შეუტანია კანონ-პროექტებში და უნდა ყველა მივიღოთო.

პრედკალნს საბჭოს შესწორებანი ძალიან მნიშვნელოვანად მიაჩნია; მუშებს უფლებას უზღუდავს, მრეწველებს უფართოებსო.

კანონპროექტი სათათბიროს მიიღო, კომისიის დასკვნით.

განაგრძობენ კამათს სავაჭრო დაწესებულებათა მიერ მსახურთა დაქირავების წესდების გამო.

ეგოროვი ლაპარაკობს კადეტებისა და მუშების ურთიერთობაზე, კრიტიკას უწვევს აჯემოვს, შჩეპკინს და აღნიშნავს: მათი საქციელი საარჩევნო ფანდიაო, მოლაპარაკე მთავრობისა და კომისიის პროექტებს ვერ დაუკმაყოფილებია.

მომხსენებელი ტიზენჰაუზენი იცავს კომისიის აზრს.

მუხლობრივს განხილვაში მონაწილეობენ: **შჩეპკინი, აჯემოვი, პეტროვი მე-პ, პრედკალნი და სავაჭრო ნაწილის გამგე.**

კანონპროექტი კომისიის რედაქციით მიიღეს.

მიიღეს კადეტების ფორმულა: ღონისძიება იყოს მიღებულ მსახურთა დასაკმაყოფილებლად იმ შემთხვევაში, თუ სამრეწველო გაკოტრდაო.

უკამათოდ მიიღეს მიწათმოძყობ დაწესებულებათა შტატის ცვლილებათა კანონ-პროექტი.

შემდეგ მიიღეს ხუთი სხვა კანონ-პროექტი. სხვათა შორის, **ლუცი** კითხულობს მოხსენებას იმ კანონ-პროექტის თაობაზე, რომელიც პირუტყვების მწვალებელთა სასჯელის გაძლიერებას ეხება.

ბულატი. კეთილი საქმეა პირუტყვთა დაცვა, მაგრამ რატომ არ დაგრჩენიათ დრო და მოცალეობა პიროვნების დამცველ კანონის განსახილველადაო.

კროპოტოვი წინადადებას აძლევს „პირუტყვთა მფარველ საზოგადოებას“, კარგს ინებებთ თუ გლეხებს ავტომობილებს დაურიგებთ, მაშინ პირუტყვებს აღარავინ შეაწუხებს და დასჯაც აღარავისი დაგჭირდებათო.

ამოსენოკი ბულატს ემოწმება: მესამე სათათბირო, განსაკუთრებით მემარჯვენენი, კოგად ებყრობიან პირუტყვებს, ადამიანს კი არაო.

ტიმოშკინი კანონპროექტს ვერ დაუკმაყოფილებია და მოითხოვს კომისიას დაუბრუნოთო.

კანონ-პროექტი მიიღეს და სწრაფ განსახილველად აღიაოეს.

გადასწყვიტეს მუხლობრივი განხილვა.

კოვალენკომ შეიტანა შესწორება: იმ პირთ, ვისაც გაამტყუნებენ პირუტყვთა გატყავებაზე, ექვსი თვიდან დაწყებული წლამდე ციხე უნდა გადაუწყვიტონო, მხოლოდ ამნაირად შეეძლებთ ებრაელთა მიერ პირუტყვთა რიტუალ დახოცვასთან ბრძოლასაო.

ნისელოვიჩი ეხმრობა კოვალენკოს: კარგია, ცალკე კანონი გამოეცით მაგის თაობაზეო. ხოლო მოლაპარაკე გულისწყრომას აცხადებს იმათ წინააღმდეგ, ვინც რიტუალობას სწამებს ებრაელებს. კოვალენკოს შესწორება უარჰყვეს.

მემარცხენეთა და მემარჯვენეთა 97 ხმის უმეტესობით 63 წინააღმდეგ კანონ-პროექტი უარჰყვეს.

ტიმირიაზევი კითხულობს მოხსენებას სხვისი ტყის სარგებლობის გამო პასუხისმგებლობის ცვლილებათა კანონ-პროექტის თაობაზე.

ბულატი წინააღმდეგია კანონ-პროექტისა, ისეც კარგად იცავენ ყოველგვარ საკუთრებასაო. თუ ეხლანდელი კანონი ვერაფერს გამხდარა, გაუნათლებლობის ბრალია და სიბნელეს კი ბრძოლა განათლებით უნდაო.

პეტროვსკი. ეგ წინადადება თავადაზნაურობას შემოუტანია და ეტყობა, მისი ინტერესებისათვის არის მხოლოდ მომართული კანონ-პროექტიო. პეტროვსკიც სრული წინააღმდეგია კანონ-პროექტისა.

გულკინი ამბობს, ფინლანდიელებმა გარდაჰქმნეს სასტიკის კანონებით ხალხი და ჩვენში რაღად უნდა იყვეს სხვანაირადაო. ვინც ამ კანონპროექტის წინააღმდეგია, ქურდებისა და ხულიგანების ხელის დამფარებელიაო.

კროპოტოვი, ასტრახანცევი და იანუშკევიჩი წინააღმდეგნი არიან კანონ-პროექტისა. მის მომხრეებს ჰსურთ გლეხობას ტყეში შეშის მოგროვების უფლებაც წაართვანო.

ბარონი ჩერკასოვი კანონ-პროექტის მომხრეა.

ანდრეიჩუკი ჩხირკედელაობის მაგიერ უმჯობესია სათათბირო შემოსავლის მიხედვით გარდასახადის კანონ პროექტის განხილვას შეუდგეს.

ნოვიცკი და მოტოვილოვი მოხრენი არიან კანონ-პროექტისა.

კანონ-პროექტის განხილვა გადასდეს.

შემდეგი სხდომა მოხდება ხუთშაბათს.

ახალი ამბავი

ტფილისი

ნაძალადევის მცხოვრებთ გუშინ ქალაქის გამგეობაში 110 კაცის მიერ ხელ-მოწერილი თხოვნა შეიტანეს: უწყლოობით მეტად შეწუხებულნი ვართ და დაგვეხმარეთო. იმედია გამგეობა ჯეროვან ყურადღებას მიაქცევს ნაძალადეველთა სამართლიან თხოვნას.

ბანაშვილი. გუშინ, კავკასიის შტაბის სამხედრო-საისტორიო განყოფილების უფროსის მ. ა. პოტტოს გარდაცვალების ნახევარ წლის თავზე ალექსანდრე ნეველის სამხედრო ტაძარში გადახდილ იქმნა პანაშვიდი განსვენებულის სულის მოსახსენებლად. პანაშვიდს, სხვათაშორის, სამხედრო უწყების უმაღლესი წარმომადგენელნი დაესწრნენ.

რედაქციამ მიიღო საყმაწვილო ჟურნალ **„ჯეჯილის“** მაისის ნომერი შემდეგის შინაარსით: სურათი „რძეში უნდა ვაბანაო“, სურათი—ლექსი ქუჩიშვილისა, გონიერი მაიმუნი, ეკლიანი ბუჩქი, საოცარი ჯეჯილი (ნორვეგიული არაკი) ვ. საათაშვილისა, მეხბორე გიგა—ლექსი კიკნა-ფშაველასი, ფიამეტინა (ფრანგ.) მაშო ავალიშვილისა, ტკბილი სიზმრები (გადმოკეთებული)—მართ. გაბაშვილისა. წვრილმანი ხმები გაზაფხულისა—ლექსი გელასი, ბიძიას ნაამბობი—ალ. ნათაძესი, დავით კოფერფილდი—დიკენსის მოთხრობა—თარგ. ელ. კარბელაშვილისა. სირ-მუზი სირაქლემა—ალ. ჭიჭინაძისა, „ტიტანიკის“ დაღუპვა, მტკვარი, ჯორხო ტ. რიონი—მგზავ. დღიურ. —ილ. ალხაზიშვილისა, წვრილმანი.

კავკასიის უნივერსიტეტი. როგორც ხმები დადის, კავკასიის უნივერსიტეტის საკითხი მინისტრთა საბჭოში ხელ-ახლა იქმნება განხილული მოსკოვის დღესასწაულის შემდეგ. ამ ჟამად თურმე საჭიროდ აგროვებენ მასალას იმ საბუთების დასარღვევად, რომლითაც პოლიციის დეპარტამენტს კავკასიის რევოლუციონობის დამტკიცება სურს.

გუშინ ქალაქის მეოთხე და მეათე უბანში ხუთს მეპურეს შეუდგინეს ოქმი სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევისათვის.

ქალაქის ინჟენერი ი. ი. კოგნოვიცკი სამსახურს თავს. ანებებს.

ქალაქის მოურავი ა. ი. ხატისოვი შეუძლოდ არის. მის თანამდებობას დროებით ასრულებს გამგეობის წევრი გ. დ. ჟურული.

შაბათს, ორ ივნისს **განათლების** საზოგადოება მმართავს **სეირნობას** ლატარია-ალეგრით მუშტაიდის ბაღში ხელ-ახლად, რადგან 14 მაისს ავდარმა ხელი შეუშალა და დააზარალა.

იმედია საზოგადოება ჩვეულებისამებრ ხელს გაუმართავს როგორც ნივთების შემოწირულობით, ისეც თავიანთი დასწრებით სეირნობაზე. მეტადრე წრეულს ესაჭიროება საზოგადოების დახმარება, რადგანაც გამგეობა წრეულს ხსნის პროფესიონალურ განყოფილებას და შენობის მოწყობისათვისაც საჭიროა საკმაო ფული.

28 მაისს ტფილისში 133 უპასპორტო შეიპყრეს.

საზოგადოებანი და კრებები.

ტფ. საბირჟო საზოგადოებას წარსულს წელს შემოსავალი ჰქონია 6,862 მან 17 კაპ., ხარჯი-6,378 მან. 45 კაპ. მიმდინარე წლის ხარჯთაღრიცხვა ნავარაუდევია: შემოსავალი-7,875 მან. 47 კაპ., ხარჯი-8,875 მან. 47 კაპ.

ქალაქის საბჭოს მორიგი კრება 28 მაისს მოხდა ვამგეობის წევრის გ. დ. ჟურულის თავმჯდომარეობით. საბჭომ ადგა ხენს ეკამთა ჩმოსან მ. ვ. ლორთქიფანიძის გარდაცვალებისა. განცხადება შეეხება საალმაშენებლო ნაწილის სავალდებულო დადგენილებათა ზოგიერთ მუხლის შეცვლას, საკითხის საბოლოოდ გადაწყვეტა საბჭომ სხვა დროისთვის გადასდო.

სასამართლო.

ტფ. ოლქის სასამართლოს სესია სისხლის სამართლის საქმეთა განსახილველად თიანეთს გაემგზავრა.

სასწავლებლებში

საპოლექნიკო კურსების დამაარსებელთა საგანგებო კომისიას 27 მაისს ქალაქის გამგეობის სადგომში ა. ს. ბაბოვის თავმჯდომარეობით კრება ჰქონდა. კრებამ შეიმუშავა წესდება კურსებისა, აგრედვე გამოარკვია მისი ტიპი. წესდება ამ დღეებში ვაჭრობა-მრეწველობის სამინისტროში გაიგზავნება დასამტკიცებლად.

სასულიერო სემინარიაში ეგზამენები 28 მაისს დასრულდა.

ხონი

ალექსანდრე მაჭარაძეს განუზრახავს ხონში გამოსცეს **ყოველკვირეული ქართული გაზეთი.**

დორპატი.

დორპატის ქართველ სტუდენტთა უკანასკნელ საზოგადო კრებაზე სათვისტომოს გამგეობამ კრებას წინადადება მისცა—აერჩიათ საპატიო წევრად სათვისტომოს გამგეობის ძველი წევრი, ექ. **ალექსანდრე ქუთათელაძე.** ყველა ტაშის ცემით მიეგება ამ დადგენილებას და ერთხმად აირჩიეს.

ამავე კრებაზე დაადგინეს გამართონ საქართველოს სხვა და სხვა კუთხეებში სადამოები, რეფერატები და ლექციები სათვისტომოს სასარგებლოდ.

კრებამ თავისი გულისწყრომა გამოსთქვა გაზ. „ტიფ. ლის.“-ის თანამშრომლის „ზიგზაგის“ უმსგავსო საქციელის გამო, რომლითაც მან შეურაცხყო ქართველი ერის დიდება, წმ. თამარი.

სოფლად

როგორც გვატყობინებენ, სიღნაღის მაზრაში შაბათს ღამე დიდი ნიაღვრები ყოფილა. განსაკუთრებით დაზარალებულა ადგილები ბაკურციხიდან დაწყებული სიღნაღამდე. გაფუჭებულა ჩალაუბნის ახლად გაკეთებული გზა, რომელიც 60,000 მანეთი დაჯდა. გზა იმდენად გაფუჭებული ყოფილა, რომ მიმოსვლა შეუძლებელი გამხდარა. კარდანახში დაზარალებულა ვენახები. როგორც ამბობენ, რამდენიმე კაციც დამხრჩვალა.

ტფ. გუბერნიის თავ.-აზნაურთა კრება

29 მაისის სხდომა.

კრება გაიხსნა 7 საათსა და 5 წუთზე. კრების გახსნისთანავე თავმჯდომარემ თ-დმა ბაგრატიონ-დავითიშვილმა მოახსენა კრებას, რომ მან

კრედიტი და ბანკი.

(წვრილი საკრედიტო დაწესებულებების გავრცელების გამო საქართველოში).

(შემდეგი *)

აი სწორედ ამ გვარ მოქმედების დროს ბანკმა უნდა მხედველობაში იქონიოს ის, თუ როგორ მოიხმაროს შეძენილი ფული—რა გვარი თანხა უნდა გაიცეს ვადიან სესხად, რა გვარი თანხა თამასუქების განაღდებაზე დაიხარჯოს და სხვა.

ჩვენ უკვე ვიცით, რომ ბანკში გროვდება სხვა და სხვა ხარისხის თავისუფალი თანხები. ბანკის განკარგულებაში არის: სამუდამო ვადით შეტანილი თანხა (вѣчные вклады), ვადიანი თანხა (срочные вклады), და უვადო თანხა (безсрочные вклады, или текущій счетъ). რადგანაც ბანკში სხვა და სხვა ხარისხის თავისუფალი თანხებია, ამიტომ ბანკს ამათი დახარჯვაც თანაბრივად არ შეუძლიან. ბანკი, როდესაც სესხს აძლევს, სცდილობს, რომ ის ფული, რომელიც ცოტა ხნობით აქვს აღებული, ცოტა ხნობითაც გასცეს.

რასაკვირველია, ბანკს შეუძლიან ზოგ შემთხვევაში უვადო თანხა ვადიან სესხად გასცეს, მაგრამ მუდამ მხედველობაში უნდა იქონიოს, რომ უვადო თანხა პატრონმა შეიძლება მუდამ წამს მოითხოვოს და ამისთვის საჭირო თანხა უნდა იქონიოს ბანკმა. კარგი იქნება, მაგალითად, თუ უვადო თანხა ბანკმა დახარჯა თამასუქების განაღდებაში. რადგანაც განაღდებული თამასუქების რიცხვი ბლომად არის ხოლმე სხვა და სხვა ვადით, ამიტომ ბანკი თითქმის ყოველ დღე იბრუნებს ამ ოპერაციებში დახარჯულ ფულს.

საერთოდ გასესხებული ფულის ვადა არ უნდა აღემატებოდეს იმ ვადას, სადამდინაც თითონ ბანკს აქვს ეს ფული ნაშოვნი.

მაგრამ მარტო ვადის განსაზღვრა არ არის საკმარისი. უნდა მოეწყოს აგრედვე ვადის გადადების საქმე (Отсрочка).

თუ ვადის გადადება კარგად არის დაწესებული, ბანკი არა დროს არ ჩავარდება უხერხულ მდგომარეობაში. ჩვენ უკვე ვიცით, რომ თანხა ბანკიდან გადატანის შემდეგ წარმოებაში ტრიალებს; შეიძლება ამ თანხის ტრიალი დანიშნულ ვადამდე გათავდეს, მაშინ მოვალეს შეეძლება ვალის დანიშნულ ვადაზე გადახდა. მაგრამ შეიძლება კიდევ თანხამ სხვა და სხვა მიზეზების გამო, რომლებზედაც არის დამოკიდებული ნაწარმოების ვითარება, გვიან დაამთავროს წარმოებაში ტრიალი, ან შეიძლება წაღებული თანხა სულაც აღარ დაბრუნდეს.

როდესაც საქმე გვაქვს მრავალ საწარმოვო დაწესებულებებთან, რომელნიც კრედიტით სარგებლობენ, მაშინ ჩვენ ვამჩნევთ ერთ გვარ სისწორეს და ამიტომ წინ-და-წინვე შეგვიძლიან გავითვალისწინოთ, თუ რამდენჯერ იქნება შემთხვევა ვალის გადახდის დაგვიანებასა. მაგრამ შეიძლება გასესხებული თანხა სრულებითაც დაიკარგოს. ამ შემთხვევაში არის საჭირო სათადარიგო თანხა. სათადარიგო თანხიდგან ბანკს შეუძლიან დაჰფაროს ზარალი.

გასესხებული თანხის დაბრუნება და საერთოდ, ასე ვსთქვათ, მშვიდობიანი მოგზაურობა ამ თანხისა წარმოებაში არ არის უეჭველი მოვლენა; ესეთი მოვლენა მხოლოდ შესაძლებელია, მოსალოდნელი. ამიტომ, როდესაც მრავალი ამ ნაირი თანხის ბრუნვა არის სხვა და სხვა საწარმოო დაწესებულებებში, როდესაც საქმე გვაქვს მრავალ რიცხოვან ბანკის მოვალეებთან, მაშინ ჩვენ შეგვხვდება თანხის დაბრუნებაც და მის დაკარგვაც. გამოცდილებით შეგვიძლიან წი-დ-წინვე გავითვალისწინოთ, თუ რამდენჯერ იქნება შემთხვევა გავალებული თანხის დაკარგვისა. აგრედვე, როგორც გამოცდილება გვიჩვენებს, დაკარგული თანხის რიცხვი შეადგენს მცირე პროცენტს შედარებით მთელ ბანკის საწარმოო თანხასთან. აი ამიტომ ზარალი მუდამ უნდა იქონიოს მხედველობაში ბანკმა და გადასდოს ამისთვის რამოდენიმე პროცენტი სათადარიგო თანხის შესადგენად, საიდანაც იგი მუდამ დაჰფარავს მოულოდნელ ზარალს.

სათადარიგო თანხა ამ ნაირად გროვდება. როგორც ვიცით, ყოველი მოვალე ბანკისა ფულის გატანის დროს იხდის სარგებელს, ამ სარგებელშივე შედის პროცენტები გატანილ თანხის დასაზღვევად. ამ მცირე პროცენტებიდან გროვდება ეგრედ წოდებული სათადარიგო თანხა, რომლის დანიშნულებაც იმაში მდგომარეობს, რომ ზარალის დროს ბანკი უხერხულ მდგომარეობიდან გამოიყვანოს. ეს თანხა მუდამ მზად უნდა ჰქონდეს ბანკს მოულოდნელ შემთხვევისათვის. ეს თანხა არა დროს არ იქნება ერთი და იგივე რიცხვისა; იგი ხან იმატებს, თუ ზარალი ნაკლებია და ხან იკლებს, თუ ბანკს დიდი ზარალის დაფარვა დასჭირდა. აი ამიტომაც ხშირად კანონით ბანკს უფლება არა აქვს სათადარიგო თანხა სხვა საწარმოო თანხასთან იყვეს შერეული. ეს თანხა მუდამ ცალკე უნდა ჰქონდეს ბანკს ადადებული.

თითქმის ასეთივე თვისება აქვს ეგრედ წოდებულ ძირითად თანხას (складочный капиталъ). ეს თანხა კი შეიძლება ხან და ხან გაერიოს ბანკის სხვა საწარმოო ფულებთან.

ძირითადი თანხა მაშინ არის საჭირო, თუ ბანკი მოსპობს თავის მოქმედებას; მაშინ ამ თანხით უნდა დააკმაყოფილონ ბანკში ფულის შემნახველები.

სათადარიგო თანხა შეადგენს ბანკის ქონებას, ხოლო ძირითადი თანხა არის კერძო საკუთრება ბანკის პატრონებისა.

აი ასეთია საერთოდ ბანკის ორგანიზაცია. გარდა ამისა აქვე უნდა აღვნიშნოთ ის ორგანო ბანკისა, რომლის მოვალეობა არის გაშინჯვა სესხის მთხოვნელის პიროვნებისა და მის კეთილსაიმედოვნებისა. ამ ორგანოს დიდი მნიშვნელობა აქვს ბანკისთვის იგი არის მზვერავი იმ საზოგადოებისა, რომლის შორისაც ბანკი მოქმედობს. როგორც ზემოდ აღვნიშნეთ, ყოველივე საწარმოვო დაწესებულება მჭიდროდ არის შეკავშირებული დანარჩენ საზოგადოებასთან. ამიტომ ბანკი, რომელიც აწოდებს კრედიტს ამ დაწესებულებებს, უნდა ცდილობდეს მუდამ შეუწონოს თავისი მოქმედება ალაგობრივ პირობებს. ყველანაირ ბანკს არ შეუძლიან იმოქმედოს ერთ და იგივე რაიონში. მაგალითად, ისეთი დიდი ბანკი, რომელიც მოქმედობს დიდ სამრეწველო რაიონში, ვერ იმოქმედებს პატარა ალაგას, სადაც მარტო ვაჭრობა არის. ერთის სიტყვით ბანკის მოქმედება მუდამ დამოკიდებულია იმ რაიონის ალაგობრივ პირობებზე, სადაც იგი მოქმედობს; ამიტომ ბანკმა კარგად უნდა იცოდეს თავის სამოქმედო რაიონის პირობები, მისი მცხოვრებლები, წარმოება და სხვა. აი სწორედ ზემოდ აღნიშნულმა ორგანომ უნდა კარგად შეისწავლოს ალაგობრივი პირობები და მცხოვრებლები. მას უნდა ყოველთვის თვალი ეჭიროს მოვალეების წარმოებაზე და მათ მოქმედებაზე.

რომ უფრო ნათლად დავინახოთ ამგვარ ორგანოს მოქმედების საჭიროება და მნიშვნელობა, მოვიყვან აქ მაგალითს ინგლისის ბანკისას. ინგლისში, როდესაც სოფლის მეურნეს უნდა ვალი აიღოს ბანკიდან მიწის გასაუმჯობესებლად, მან უნდა მიმართოს ეგრედ წოდებულ სახელმწიფო კომისარებს, რომლებსაც უნდა წარუდგინოს გეგმა თავისი სამუშაოსი. ეს კომისარები საბუთიანად შინჯავენ გეგმას. ისინი უნდა დარწმუნდნენ, რომ კარგად შემუშავებული მიწა მთხოვნელისა მართლაც ააყენებს არა მარტო დახარჯულ თანხას, არამედ იგი შეჰქმნის კიდევ ზეტ-მეტ ღირებულობას და ამიტომ მთხოვნელი შესძლებს, როგორც აღებული ვალის გადახდას, ისევე სარგებლისას. კომისარებს შეუძლიანთ ცვლილებებიც მოახდინონ წარდგენილ გეგმაში.

როდესაც კომისარები ამ გეგმას დაამტკიცებენ და მოიწონებენ, მაშინ შეუძლიან მთხოვნელს ბანკიდან ვალის აღება. როგორც ვხედავთ ამ მაგალითიდან ამნაირი ორგანო მუდამ თვალ-ყურს ადევნებს მოვალის მუშაობას.

შ. გოგებაშვილი.

(შემდეგი იქნება)

*) იხ. „სახალხო გაზეთი“ № 606.

მიიღო ხელმწიფე-იმპერატორისაგან დეპეშა იმ დეპეშის საპასუხოდ, რომელიც წინა კრებაზე თავად-აზნაურობამ გაუგზავნა. კრებამ ფეხზე ადგომით მოისმინა ხელმწიფე-იმპერატორის დეპეშა და „ურას“ ძახილით მიეგება.

ამის შემდეგ თავმჯდომარემ სთხოვა ფეხზე ადგომით პატივი ეცათ განსვენებულ სარაჯიშვილისა, ერისთავისა და ცხვედაძის ხსოვნისთვის. კრებამ ფეხზე ადგომით პატივი სცა.

წაიკითხეს ოქმი წინანდელ კრებისა.

გრ. დიასამიძე. ჩემს სიტყვაში მოხსენებული მქონდა, ისიც, რომ მღვდელი ნიკიტი თალაკვაძე, თავის სურვილის წინააღმდეგ, დიდუბის ეკლესიიდან გადაიყვანეს. ოქმში კი ეს აღნიშნული არ არის, გთხოვთ, თუ კი მოსახერხებელი იქნება, ოქმში ესეც აღნიშნოთ.

დავ. ჭავჭავაძე. კრებამ დეპუტატებსა და წინამძღოლებს დაავალეს რაიმე ზომების მიღება ამის შესახებ. დადგენილება მათგან მოითხოვს განსაზღვრულ მოქმედებას. ეს კი ოქმიდან ნათლად არა სსანს.

ვას. რცხილაძე. საინტერესოა ვიცოდეთ, რატომ ოქმში არ არის შეტანილი სიტყვები ეგზარხოსისა და გუბერნატორისა? ძალიან საჭიროა, ეს სიტყვები ოქმში იქმნეს შეტანილი.

მდივ. ილ. ზურაბიშვილი. ეგზარხოსისა და გუბერნატორის სიტყვების ოქმში შეტანა შეუძლებელია, რადგანაც მათი შესწორება ვეღარ მოხერხდება. თქვენი ნალაპარაკევი თქვენვე შეგიძლიანთ მეორე დღეს შეასწოროთ და ისე დაამტკიცოთ. ეგზარხოსისა და გუბერნატორის სიტყვებს კი ვერავინ შეასწორებს, რადგანაც ისინი კრებას აღარ ესწრებიან.

კ. სვიმონოვი. ეგზარხოსის სიტყვის შეტანა, მართლაც, მოუხერხებელია, მაგრამ გუბერნატორის სიტყვა კი უსათუოდ უნდა შევიტანოთ ოქმში. იგი იქნება საბუთი იმისა, თუ როგორის ნდობით ექცეოდა ეხლანდელი გუბერნატორი თავად-აზნაურობას. საჭიროა ეს იმ შემთხვევისთვის, თუ სხვა დროს რომელიმე გუბერნატორი ისეთის ნდობით არ მოეკიდება თავად-აზნაურობას, რანაირითაც ეხლანდელი ეკიდება და რანაირიც თავად-აზნაურობამ დაიმსახურა.

ოქმს შესწორებით ამტკიცებენ.

კითხულობენ სარევიზიო კომისიის მოხსენებას. ეს კომისია მხოლოდ ეხლახან არჩეულა, თანახმად მეცხრე ტომში აღნიშნულ წესებისა, მაგრამ სხვა და სხვა მიზეზებისა გამო, იგი თავის დროზე ვერ შეკრებილა და ანგარიში დაწვრილებით ვერ განუხილავს. მოკლე მოსაზრებანი კი კომისიას მაინც შეუდგენია. ეს მოსაზრებანი საზოგადო კრებას წაუკითხავს.

თ-დი ე. მაჩაბელი. ანგარიშის განხილვას მხოლოდ მაშინა აქვს მნიშვნელობა, როდესაც ანგარიშის გამო განმარტებას გვაძლევს ვინმე. რადგანაც სარევიზიო კომისიას ანგარიში დაწვრილებით არ განუხილავს, უეჭველია, დაწვრილებით განმარტებასაც ვერავინ მოგვცემს. საჭიროა შემდეგისთვის ანგარიშის განხილვას წინ უძღოდეს სარევიზიო კომისიის მოსაზრება. ამის შემდეგ ორატორი აღნიშნავს ანგარიშის ზოგიერთს დეფექტებს. აღნიშნავს, მაგალითად, რომ, კასსა გაყოფილია ორად. ერთი ბუხჰალტერის განკარგულებაშია, მეორე—მდივნისა. ორატორს საჭიროდ მიაჩნია, რომ კასსა ერთის ხელში იყოს. გარდა ამისა, ორატორის აზრით, ანგარიში ტეხნიკის მხრით კარგად ვერ არის შედგენილი. თანხები ერთის მუხლიდან მეორეში გადააქვთ სრულიად თავისუფლად. როგორც ეტყობათ, ანგარიშის შემდგენლებს მხოლოდ იმაზე უფიქრიათ, რომ ციფრები შეთანხმებულიყვნენ. გარდა ამისა, ციფრები ერთი ხარჯთ-აღრიცხვიდან გადააქვთ მეორეში, თუმცა მათ შორის არის ისეთებიც, რომელნიც თავის დღეში აღარ აღსდგებიან.

ანგარიშის საზოგადოდ განხილვის შემდეგ გადადიან მუხლობრივ განხილვაზე.

დავ. ჯორჯაძე, ანგარიშის მეხუთე მუხლის განხილვის დროს ამბობს: რომ ბილეთების ფასი უნდა ჩაიწეროს ანგარიშში ერთნაირად, ან ნომინალურ, ან ნასყიდობის ფასით.

თავმჯდომარე. აძლევს განმარტებას და ამბობს, სწორედ ასე არის ჩაწერილიო.

დავ. ჯორჯაძე კითხულობს, რად გავიდა ტირაჟში ერთი ბილეთი?

თავმჯდომარე. ეგ ჩვენი ბრალია.

ალ. ყანჩელი, მეექვსე მუხლის განხილვის დროს კითხულობს, რომ არა აქვს განსაკუთრებული რამ მოხსენება დაწერილი დეპუტატთა საკრებულოს ჯამბაკურ-ორბელიანის ძეგლის შესახებ.

თავმჯდომარე. არავითარი მოხსენება არა გვაქვს. ჯამბაკურ-ორბელიანის ძეგლის საქმე ამნაირს მდგომარეობაშია. ფულის შეგროვება აგვიკრძალეს; შეკრებილი ფული კი არა კმარა იმისთვის, რომ თვალსაჩინო ძეგლი დაედგას ისეთს ადამიანს, როგორც ჯამბაკურ-ორბელიანი იყო. ამიტომ, ჯერ-ჯერობით, არაფრის გაკეთება არ შეგვიძლიან.

ალ. ყანჩელი. ისეთი წესი, რანაირიც ეხლა არსებობს მოუხერხებელია. ჯამბაკურ-ორბელიანის ფონდი შესდგა თავად-აზნაურთა საზოგადო კრების დადგენილებით. მცირე ფონდი წლითი-წლობით ანგარიშიდან ანგარიშში გადაგვაქვს. უნდა საზოგადო კრებამვე გადასწყვიტოს ეს საკითხი: ან გაზარდოს ეს ფონდი, ან კიდევ სხვა რამ დანიშნულება მისცეს.

გრ. დიასამიძე. თავმჯდომარემა გრძანა, ჯამბაკურ-ორბელიანის ძეგლის ასაგებად ფულის შეგროვება აგვიკრძალესო, საინტერესოა ვიცოდეთ, რა მოტივით აგვიკრძალეს.

თავმჯდომარე. სწორედ მოგახსენოთ, ეხლაც ამაზე პასუხს ვერ გეტყვით. ამის შესახებ მთელი საქმე გვაქვს. დღეს გავეცნობი საქმეს და ხვალ ყველაფერს დაწვრილებით მოგახსენებთ.

ე. მაჩაბელი მეშვიდე მუხლის განხილვის დროს, კითხულობს, თეატრზე რომ ფული დაიხარჯა, ვინმემ განიხილა ეს ხარჯები და დაამტკიცა თუ არა.

თავმჯდომარე განმარტებას აძლევს და ამბობს, რომ თავის დროზე ეს ხარჯები დაამტკიცა თავადაზნაურთა საზოგადო კრებამ.

ალ. ყანჩელი, 12 მუხლის განხილვის დროს, კითხულობს, რამდენად უზრუნველყოფილია ვალი სიღნაღის მაზრისა, რომელსაც სასოფლო-სამეურნეო თანხიდან გაუტანია 6,074 მ. 30 კ.?

თავმჯდომარე. ჩვენ გადაწყვეტილი გვქონდა, წავსულიყავით სიღნაღში და პირადად მოგველაპარაკა, ვისთანაც საჭირო იყო, მაგრამ, სხვა და სხვა მიზეზებისა გამო, ვეღარ მოვახერხეთ. ეხლა კი გადაწყვეტილი გვაქვს, ყოველი ღონის-ძიება მივიღოთ ამ ვალის გასანაღდებლად. ჩვენ ისეთი განცხადებანი გვაქვს სხვა და სხვა პირთაგან, რომ იმედი გვაქვს, უსათუოდ გავინაღდებთ ვალს.

ანგარიშის განხილვის დროს უცბად კვლავ აღიძრა საკითხი სარევიზიო კომისიის შესახებ. გამოთქვა სხვა და სხვა აზრი. ზოგი ორატორი მოითხოვდა კრების გადადებას იმ დრომდე, სანამ სარევიზიო კომისია თავის ვრცელ მოხსენებას არ წარმოადგენდა, ზოგს კი შეუძლებლად მიაჩნდა კრების გადადება. თავმჯდომარემ 10 წუთით შესწყვიტა სხდომა. სხდომის განახლების შემდეგ გამოაცხადა, კრების გადადება შეუძლებლად მიმაჩნია და ამიტომ ამ საგანზე აღარავის ვალაპარაკებო.

განაგრძეს ანგარიშის მუხლობრივ განხილვა.

ვლ. ვაჩნაძე. სასოფლო-სამეურნეო თანხის უმთავრესი დანიშნულებაა—სოფელს და მიწას მოხმარდეს. ჩვენი სოფელი კი გაჭირებულ მდგომარეობაშია. ფილოქსერა ვენახებს ანადგურებს. სხვა ფრივაც ბევრი რამ უჭირს ჩვენს სოფელს. სასოფლო-სამეურნეო თანხა კი გაწეწილია, გაფანტულია. საჭიროა არჩეულ იქმნას კომისია, რომელიც დეპუტატთა საკრებულოსთან ერთად, გამოიკვლევს, თუ რას უნდა მოხმარდეს ეს თანხა. დაე ამ კომისიამ გამოარკვიოს, რა უფრო საჭიროა ჩვენთვის, რას უნდა მოხმარდეს სასოფლო-სამეურნეო თანხა.

თავმჯდომარე. ჩვენ გვაქვს ამის შესახებ მოხსენება.

მაღალაშვილი. „კახეთი“-ს საზოგადოებას ორმოც-და-ათი ათასი მანეთი მიეცით. მაშინ ამბობდით, ეს ვალი უზრუნველ-ყოფილია „კახეთი“-ს საზოგადოების ინვენტარითაო. ეხლა, როგორც გავიგე, კიდევ ორმოც-და-ხუთი ათასი მანეთი მიგიციათ. გაქვთ თუ არა გარანტია, რომ ჩვენი ვალი განაღდება, თუ ვინიცობაა „კახეთი“-ს საზოგადოება დაიხურა.

თავმჯომარე. ანგარიშის განხილვის დროს ამაზე ლაპარაკი მოუხერხებელია. როდესაც საადგილ-მამულო კომისიის მოხსენებას წაიკითხავთ, ამ საგანზედაც მაშინ შეგიძლიანთ ილაპარაკოთ.

ამის შემდეგ შეუდგნენ ანგარიშის პასსივის კითხვას. ლაპარაკი გამოიწვია ბანკში შენახულ თავად-აზნაურობის ბანკის ქირავნობის ფურცლების საკითხმა. თ-დი **ე. მაჩაბელი** მოითხოვდა გირავნობის ფურცლების განაღდებას.

თ-დი ნ. თუმანიშვილი ამტკიცებდა, სარფა არ არის ეხლა განაღდება გირავნობის ფურცლებისა, რადგანაც მათი კურსი ეხლა დაბლაა დაწეულიო. კამათის შემდეგ ისევ ძველი წესი დასტოვეს.

კამათს იწვევს თავად-აზნაურობის ქარავასლის შემოსავალ - გასავალი. კითხულობენ, რად იძლევა თავადაზნაურობა სხვა სახლებზე ნაკლებ შემოსავალს.

პ. მამრაძე განმარტებას აძლევს და ამბობს, ეს იმიტომა ხდება, რომ ჩვენ ქარავასლაში ბევრი თავისუფალი ადგილიაო.

მცირეოდენი კამათი გამოიწვია თეატრის შემოსავალ-გასავალმაც, და ანგარიშის განხილვაც ამით დასრულდა.

ანგარიშის დამტკიცება გადასდეს იმ დროსთვის, როდესაც ყველა დამზადებულ მოხსენებებს წაიკითხავენ.

ქუთ. საად. მამ. განკის რწმუნებულთა კრება

24 მაისის სხდომა.

კრება კვლავ განაგრძობს ბაასს დარჩენილ მამულებზე. მკითხველს ნუ გაუკვირდება, რომ ბანკის რწმუნებული ასეთი ყურადღებით ეპყრობა. ეს მამულები არიან იმის მიზეზი, რომ ბანკის მთელი მოგება მათგან გამოწვეულ ზარალის დაფარვას უნდება. ეს მამულები არიან იმის მიზეზი, რომ ბანკს ათი-ათასობით და მეტ ზარალს აყენებს და ამის გამო მინისტრმა განუმარტა ბანკის გამგეთ: თქვენი მოგება საერთო საჭიროებას მარტო მაშინ მოხმარდება, როცა ბანკზე და არჩენილ მამულებს გაანაღდებთო. მარტო ეს აკრძალვა რომ მივიღოთ მხედველობაში, და გავითვალისწინოთ ამისგან წარმომდგარი გაჭირვება ქართულ გიმნაზიისა, ისიც საკმაო, რომ საზოგადოებამ განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს ამ საკითხს, მაგრამ სამწუხარო ის არის, რწმუნებულთა კრება დიდი კრებულია მისთვის, რომ ისეთი საოჯახო და რთული საქმის ძარღვი გამონახოს; ამ საქმეს მარტოდ მარტო მოუვლიან, ბანკის გამგე ორგანოები, რომელთაც თვით ცხოვრებამ უნდა უჩვენოს სწორი გზა მოქმედებისა. ამიტომ კრების მონაწილენი ხშირად ისეთ რამეზე ლაპარაკობენ, რაც დიდი ხანია გამორკვეულია პრაქტიკით. ამის გამო კრება ქაოსურდება, ხოლო საქმეს არას შვლის, გარდა ამისა, კრება თითქმის ყოველ წელიწადს აძლევს ბანკის გამგე ორგანოებს ახალ-ახალ, ხანდახან ერთი-მეორის წინაღმდეგ დირექტივებს ბანკზე დარჩენილ მართვა-გამგეობის საქმეში. წრეულსაც ხანგრძლივი კამათია ამ საგანზე.

***

როცა მამულების გამიჯვნაზე დაიწყეს ლაპარაკი, გამოირკვა, რომ ერთი ხანობა ბანკი გაუმიჯნავ მამულებს ღებულობდა სესხათ. ამ გარემოებით უსარგებლიათ მსესხებლებსაც და ბანკზე დარჩენილ მამულების მყიდველებსაც და გამიჯვნის დროს სხვისთვის სხვის სახელზე დაუმიჯნავთ ბანკში დაგირავებული ადგილები.

კიტა აბაშიძე. რას აკეთებდა ჩვენი იურისკონსულტი?

პავლე ჩხეიძე ბანკის ვექილი. იურისკონსულტი აქ რა შუაშია? უმორჩილესად ვთხოვ თ-დ აბაშიძეს ჩამომეხსნას, წინააღმდეგ შემთხვევაში კარგად უნდა იცოდეს, რომ გავუსწორდები.

ეს სიტყვები ამაღლებული ხმით და მუქარის კილოთი იყო ნათქვამი.

რწმუნებულთა შორის ხმაურობაა, პროტესტების ხმა ისმის.

ალ. მ. კრინიცკი. ამისთანა პირობებში ჩვენი აქ მუშაობა შეუძლებელია.

თ-დი **მ. ფაღავა** რაღაცას უპასუხებს.

ალ. კრინიცკი თ-დ ფაღავას შეეკითხება—წასვლას გვირჩევთ?!

კრებაში ხმაურობა უფრო ძლიერდება.

კიტა აბაშიძე. მიკვირს რად ღელავს კრება. პავლე ჩხეიძის სიტყვები და მუქარა მე ვერ შემაშინებს და ამიტომ ისინი ყურადღების ღირსიც კი არ არიან. აქ აღსანიშნავია ის, რომ თავმჯდომარე კრებისა ნებას აძლევს მოსამსახურეებს ასეთის კილოთი ელაპარაკონ რწმუნებულთ. ამისთანა პირობებში შეუძლებელად მიმაჩნია აქ ყოფნა.

თ-დი კიტა აბაშიძე კრებას სტოვებს, მას თან გაჰყვება კრების დიდი უმეტესობა და ზედამხედველი კომიტეტის ყველა წევრები. დარჩება დაახლოვებით 25—30 კაცი.

თავმჯდომარე თ-დი **დავით ნიჟარაძე.** ვთხოვ ბ-ნ ჩხეიძეს კრება დასტოვოს.

ბ-ნი **პავლე ჩხეიძე** კრებას არა სტოვებს, ვიდრე თავმჯდომარე კატეგორიულად არ მოსთხოვს.

თ-დი დავით ნიჟარაძე. ვთხოვ მდივანს აღნიშნოს ოქმში, რომ ბ-ნი ჩხეიძე კრებიდან დავითხოვე და ეხლა კი კრება განვაგრძოთ.

ბ-ნი **დიდიმ ჩიკვაიძე.** რასაკვირველი, კრება უნდა გაგრძელდეს.

ბ-ნი **კალისტრატე ჩიკვაიძე.** თანახმა ვარ იმისი, რომ ვითომ მოსამსახურეებს უფლება ჰქონდეთ რწმუნებულთან კამათისა და ხმა მაღალი ლაპარაკისა. რწმუნებულები იმიტომ მოდიან აქ, რომ გამგეობის მოქმედება განიხილონ და მას მსჯავრი დასდონ და თუ ყოველი მოსამსახურე ამას პირად შეურაცყოფად მიიღებს, მაშინ შეუძლებელი გახდება ჩვენი მოღვაწეობა, მაგრამ მიუხედავად ყველა ამისა კრება უნდა გავაგრძელოთ, მით უმეტეს განსახილველი საგნები ისეთი თვისებისანი არიან, რომ ეხლაც შეგვიძლია განვიხილოთ.

თ-დი **ბონდო მიქელაძე.** მე იმ აზრისა ვარ, რომ კრება უნდა შევწყვიტოთ.

თ-დი **კირილე ლორთქიფანიძე** წინააღმდეგია ამისი.

თავმჯდომარე. უკვე გვიანღაა. დღეს კრებას ვხურავ. გთხოვთ ხვალ 12 საათზე მობძანდეთ.

25 მაისს დილისა და საღამოს.

გუშინდელი ინციდენტის შემდეგ რწმუნებულნი ზანტად იკრიბებიან. 12 საათი გადასულია, როცა თავმჯდომარე ხსნის კრებას და ამბობს: დიდათა ვწუხვარ გუშინ საღამოს მოხდარი ინციდენტის გამო, მით უმეტესად ზოგიერთნი ამას ჩემს უყურადღებობას აწერენ. გუშინ, როცა პავლე ჩხეიძემ დაიწყო ლაპარაკი, შევაჩერე, როცა თითის ქნევით დაიწყო ლაპარაკი და შემდეგ სამწუხარო ინციდენტისა სრულებით დავითხოვე კრებიდან პავლე ჩხეიძე, რაც აღნიშნულია დღევანდელ ოქმში. კვლავ ვაცხადებ მწუხარებას გუშინდელი ინციდენტის გამო და ვთხოვ კრებას შეუდგეს მიმდინარე საქმეების განხილვას.

ალ. კრინიცკი, სიამოვნებით აღვნიშნავ ბ-ნი თავმჯდომარის განცხადებას, მაგრამ არ შემიძლია არ მოვაგონო ბ-ნ თავმჯდომარეს, რომ, როცა პავლე ჩხეიძის განცხადების შესახებ მივმართე მას და ვთხოვე ჩვენი უფლება დაეცვათ, მან თხოვნის შესრულების წაცვლათ, ბ-ნ კ. ჩიკვაიძეს მისცა სიტყვა. გარდა ამისა როცა პავლე ჩხეიძის განცხადების გამო, ვთქვი—ჩვენ იძულებული ვართ წავიდეთ მეთქი, ამ დროს გამგეობის თავმჯდომარემ მომაძახა, კარგს ინებებო“ და არც ამ მხრით დაიცვა ჩვენი უფლება.

კრების თავმჯდომარე. ბ-ნო ალექსანდრე, ვიდრე თ-დი ფაღავა გეტყოდათ ამას, თქვენ მას უარესი ბრალი დასდეთ. სახლების დამწველებთან მოიხსენიეთ.

ბ-ნი იასონ ბაქრაძე. რწმუნებულთა ერთმა ჯგუფმა მომანდო წავიკითხო გუშინდელ ინცენდენტის გამო პროტესტი. წაკითხულ პროტესტიდან სჩანს, რომ რწმუნებულთა ერთი ნაწილი საყვედურს უცხადებს კრების თავმჯდომარეს, რომელმაც არაფერი ზომა არ მიიღო, გამგეობის თავმჯდომარისა და ბანკის ვექილის მომქმედების წინააღმდეგ.

თ-დი მექი ფაღავა. მე ბარალსა მდებენ, რომ კრინიცკის ვუთხარი „წაბძანდითო“. მართალია, ეს სიტყვა ვთქვი; მაგრამ ნუ დაივიწყებთ, რომ ბ-მა კრინიცკიმ შეურაცჰყოფა მომაყენა.

ბ-ნი კალ. ჩიკვაიძე. ჩვენ ერთმანეთს პატივს არა ვცემთ ბ-ნ თავმჯდომარესა ვთხოვთ ამის ასრულებას. რასაკვირველია გუშინ მოხდარი ინციდენტი სამწუხაროა და ვერ გავამართლებ ჩხეიძის მოქმედებას, მაგრამ არ მესმის ბ-ნი კრინიცკისა და ბაქრაძის მოქმედება, რომელნიც რწმუნებულთ ერთი ნაწილის სახელითა ჰკიცხავენ თავმჯდომარის მოქმედებას. პირადად მე, დამოუკიდებლად, საყვედურს ვუცხადებ ბ-ნ კრინიცკის და ბაქრაძეს.

თ-დი კიტა ბაბშიძე. გუშინაც ვთქვი და დღესაც ვიმეორებ, რომ ჩხეიძის განცხადება მე შეურაცჰყოფას ვერ მომაყენებს. მე ამაღელვა თავმჯდომარის მოქმედებამ, რომელსაც, ეს ყველამ კარგად იცის, ყოველ ჩვენ საქმეში შეაქვს განსაკუთრებული ელფერი.

თავმჯდომარე ბ-ნ ბაქრაძის მიერ წაკითხულ პროტესტს ღებულობს და აცხადებს, რომ იგი ხელმოწერილი არ არის, თითქო ამას რაიმე მნიშვნელობა ჰქონდეს, ინციდენტს გათავებულად აცხადებს და გადადის მორიგი საკითხის განხილვაზე.

ბანკის წესდების რამდენიმე მუხლი, კრებამ შესცვალა თანახმად ბანკის გამგე ორგანოების მოხსენების თანხმად.

ალ. ვრინიცკი. შარშან ჩვენი დადგენილებით გამგეობისთვის გვინდოდა დაგვევალებინა, რომ მამულების მთავართა გამგისა და ბუჰგალტრის კასირისა და იურისკონსულთა არჩევის უფლება გადაეცა ზედამხედველი კომიტეტისა და გამგეობის შეერთებული სხდომისათვის; მაშინ ეს ვერ მოხერხდა. ეხლა წინწინადადება შემომაქვს, შესაფერი ცვლილება შევიტანოთ წესდებაში, თუმცა წინადვე ვიცი, რომ ამ წინადადებასაც სარჩულს და წინ განზრახვას მოუძებნიან.

თ-დი მექი ფაღავა. როგორც თავმჯდომარე გამგეობისა წინააღმდეგი არა ვაო მაგ ცვლილებისა, რადგან პასუხის გების ერთი ნაწილი ამეხსნება, მაგრამ მაგ გვარი შეცვლა ეწინააღმდეგება ნორმალურ წესდებას და თან იმ უხერხულობასაც იწვევს, რომ ბანკის მთავარი მუხლები არჩეული იქნებიან ზედამხედველ კომიტეტისა და არა გამგეობის მიერ, რადგან პირველს 6 კაცი შეადგენს, ხოლო გამგეობას—4.

თ-დი **ივ. ნიჟარაძე.** შარშან წინააღმდეგი ვიყავი მაგ გვარი ცვლილებისა, მაგრამ საქმის ვითარებამ დამანახვა, ვცდებოდი და ამიტომ ვუერთდები ბ-ნ კრინიცკის წინადადებას.

კიტა აბაშიძე. კარგი იქნება, რომ ზედამხედველ კომიტეტის წევრებმაც გამოსთქვან თავის აზრი ამ საგნის შესახებ.

წევრნი ზედამხედველი კომიტეტისა **თ-დი სოლ. მიქელაძე, ვარ. ჭილაძე** და **ალ. საყვარელიძე** ემხრობიან ბ-ნ კრინიცკის წინადადებებს და ბანკის მიმდინარე ცხოვრებიდან ამოღებულ ფაქტებით ასაბუთებენ თავ-თავის მოსაზრებას. შემდეგ ამისა ბევრმა ორატორმა მიიღო კამათში მონაწილეობა და რაც დრო გადის, ირკვევა რომ კრინიცკის მიერ წამოყენებულ საკითხს ძალთა შედარების გამოკვლევის მიზანიც აქვს.

საღამოს სხდომაზე დიდიმ ჩიკვაიძემ წამოაყენა საკითხი, რომ დამფასებლების არჩევანის უფლება რწმუნებულთა კრებას გადასცემოდა. ამ საგნის შესახებ მრავალი სიტყვა წარმოსთქვა და კამათიდან ირკვევა, რომ ოპოზიცია ამ ცვლილების წინაალმდეგია.

ამნაირად ყუთი დაუდგეს ორ მოწინააღმდეგე ბანაკის მიერ წამოყენებულ საკითხებს და კენჭის ყრის შედეგით უნდა გაზომილიყო მათი ძალა, მით უმეტეს წესდების რომელიმე შეცვლისათვის საჭიროა კრების წევრთა ორი მესამედი.

ოპოზიციამ სრულებით დაამარცხა გამგეობა და მის პარტია, რადგან კრინიცკის წინადადებას მიუცემია 80 თეთრი და 39 შავი კენჭი, ხოლო დიდიმ ჩიკვაიძისას 52 თეთრი და 67 შავი კენჭი.

კრება ამის შემდეგ გადაიდო მეორე დღისათვის.

საგულისხმო ლექცია და კონცერტი

ეროვნული სმენერა—მუსიკა იმდენად დიდი ფაქტორია თვით შეგნებისთვის, განსაკუთრებით ჩვენისთანა პირობებში, მყოფ მცირერიცხოვან ერებთათვის, რომ მის აღორძინებას, მის ჯეროვან სიმაღლეზე დაყენებას, ხელს უნდა უწყობდეს ყოველი შეგნებული წევრი საზოგადოებისა, ვინც კი იმდონად არ გადარჯულებულ-გადამახინჯებულა, რომ ილიას თქმისა არ იყოს, „ქვეყანა და ქვეყნის საქმე ფეხებზედ არ ჰკიდია“. ამიტომაც დიდს სიხარულს და კმაყოფილებას იწვევს ბოლო დროს ჩვენში გაცხოველებული მისწრაფება ეროვნულ-ხალხურ სიმღერების შესწავლა-ასრულებისა. ამ მიზნით უკვე დაარსდა რამდენიმე გუნდი: ძმ. კავსაძეებისა, ძმ. შარაბიძეებისა, ბ. ვ. მათურელისა, ჩარკვიანისა, ეგრეთვე ჭიათურაში, ბაქოში და სხვა.

კვირას, 27 მაისს, ერთხელ კიდევ შემთხვევა მიეცა, საზოგადოებას ზ. სახალხო სახლში, დამტკბარიყო ტფ. ქართ. საამ. მომღერალ-მგალობელ გუნდის მიერ გამართულ კონცერტით. კონცენტრს წინ უძღოდა მეტად საგულისხმო ლექცია სტუდენტის **ივანე ნასიძისა.** ეხლანდელ ჩვენებურ მოსწავლე ახალგაზდობის უმრავლესობით, ცოტა არ იყოს, გულგატეხილთ, სმენას და გრძნობას გვიტკბობდა, როცა გვესმოდა მშვენიერი ქართულ-ლიტერატურული ენით დაწერილი და გაბედულის, რიხიანის ხმით წაკითხული შინაარსიანი ლექციები „ეროვნული მუსიკა, ნიერება და ხელოვნება“ იმდენად გულისხმიერი იყო, რომ, ვფიქრობთ მკითხველი არ დაგვემდურება, თუ აქვე იმის რამდენსამე ადგილს მოვიყვანთ.

ხელოვნება იმგვარი დარგია ადამიანის მოღვაწეობისა, რომელიც სცდილობს დაკმაყოფილოს ესა თუ ის სულიერი მოთხოვნილება ადამიანისა, სახელდობრ-განავითაროს და გააძლიეროს სიყვარული სილამაზისადმი. და რადგანაც უზენაესი და უსპეტაკესი სილამაზე-სიმშვენიერე განხორციელებულია თვით ბუნებაში, ამიტომაც ხელოვნება იმგვარი შემოქმედებაა, რომელშიდაც გამოხატულია ბუნების ესა თუ ის გამოსახულება ადამიანის მიერ შთაქვრეტილი. რადგან ბუნების მრავალფეროვნებას ჩვენ ვითვისებთ უმთავრესად სმენით და მხედველობით-ხელოვნებაც იყოფა ორ ნაწილად: ხელოვნება ტონიური, ე. ი. ხმოვანი, როგორიც არის: პოეზია და მუსიკა და ხელოვნება მსგავსებითი, მიგვანებითი, როგორიც არის: ხუროთ მოძღვრება, ქანდაკება, მხატვრობა.

რაც შეეხება მუსიკის წარმოშობას-იგი აიხსნება ადამიანის ფიზიოლოგიური ორგანიზაციით. ასე ჰხსნის ამ მოვლენას ამ ხელოვნების დარგის პროფესორი საკკეტტი. ადამიანის სულიერ მოძრაობას —დაავადებას, თუ დალხინებას აქვს სხვა და სხვა გამოსახულება და ეს გულის თქმის გამოსახვა, ამა თუ იმ ხმით: თავისშივე ატარებს მუსიკის ნასახს; ის არის საფუძველი მუსიკის წარმოშობისა, მისი პირველი სახე, პროტოტიპია. მხოლოდ მუსიკა, როგორც ხელოვნების ერთ დარგთა-განნი, ანვითარებს, ართულებს და ასპეტაკებს სულიერ მოძრაობის გამომხატველობას. რაც ნაწარმოები მეტს ბუნებრივ სიმდიდრეს შეიცავს, რაც იგი მეტად უახლოვდება ბუნების გამოხატულებას, მით უფრო მდიდარი, ღირსეული, თვალწარმტაცი და მომხიბლავია. თუ რა მნიშვნელობა აქვს ამ მიბაძვით სიახლოვეს ნათლად გავიგებთ შემდეგის შედარებით: წარმოვიდგინოთ განსაზღვრული მანძილი, რომლის ერთ თავში სდგას ბუნება და ბოლოში ხელოვნება; ხელოვნების აზრი და მიზანია სილამაზის განხორციელება და რადგანაც ბუნება შეიცავს ყოველივე ხელოვნების მისწრაფებას—ამიტომ ბუნება ანდამატივით იზიდავს თავისკენ ხელოვნებას და უკანასკნელი, რაც ახლოა ბუნებასთან, რაც მათ შორის მანძილი შემოკლებულია, მით ხელოვნება მიღწეულია თავის მიზანს, მით იგი სპეტაკი და დიდებულია. თავისთავად ცხადია, რომ ხელოვნება ვერ დაიჭერს თვით ბუნების ადგილს, ვინაიდან ბუნება იმდენად მრავალფეროვანი და შეხამებულია, რომ ადამიანი მას სავსებით ვერ დაიმონავებს. და არც ძალუძს შეჭმნას საკუთარი ფორმა, რომელიც წარმოადგენდეს უკეთეს, მშვენიერს და ღირსეულს—ბუნებრივ ფორმაზე.

ხელოვნების სხვა დარგთან შედარებით, მუსიკა უფრო ფართო და ღრმაა, ვინაიდან იგი ეხება სულის ძვრათა საძფლობელოს. გამოვარკვიოთ მუსიკის განთვისებული მოქმედება, მისი ზედგავლენა ადამიანის ცხოვრებაში საზოგადოდ და ქართული ხალხური მუსიკის თავისებური მნიშვნელობა კერძოდ. ყოველი სულდგმული, თუ კი იგი არ არის მოკლებული გრძნობიერებას, ესტეთიურ სიმთა ჟღერას, ვისი გულიც არ გამოფიტულა და არ უცხოვობს ამ ღვთაებრივ ძალას, რომლის სულიერი მოძრაობა უნისონით ხმიანობს ცხოვრების სანგთან,—ის ნათლად განიცდის მუსიკის, გულის ხიღრმიდან ამონაჟღერ, ჰანგების მნიშვნელობას. ვისი გული არ ათრთოლებულა აღტაცებით და სიხარულით, ანუ გულსაკლავი იდუმალებით ამ ხელოვნების ნამდვილ შემოქმედების ნაყოფით. იგი გამომხატველია ადამიანის მაღალ სულიერ მოძრაობისა, სტიმული გრძნობათა აღტაცებისა, სათნოებისა, სიყვარულისა და წმინდათა მისწრაფებისა. იგი ამაღლებს და ასპეტაკებს ადამიანის სულს, აქარვებს ნაღველს, ამშვიდებს გრძნობათა ვნებახ, ანათლებს აზროვნებას, ანიჭებს სულიერ ნეტარებას. ტყუილად კი არ ადასტურებს ამ აზრს უკვდავი შოთა რუსთაველი:

„რა ესმოდეს მღერა ყმისა, სმენად
მხეცნი მოვიდიან,
მისვე ხმისა სიტკბოსაგან—წყლით
ქვანიცა გამოსხდიან“.

(დასასრული იქნება)

მოზეერილი ამბები

დ. ჩხარი (შორაპნის მაზრა). 14 მაისს დ. ჩხარში გაიმართა **სალიტერატურო დილა** საქალებო სამრევლო სკოლის მასწავლებლის ქ-ნ ნადირაძის მეთაურობით. დილას უმეტესი ნაწილი ჩხარის ინტელიგენციისა და აგრედვე სხვა გარეშე ხალხიც ბლომად დაესწრო. რადგან საქალებო სკოლის შენობა დიდი არ არის, ამისთვის დილა გამართულ იქნა საერო სკოლის შენობაში, მაგრამ მიუხედავად ბინის გამოცვლისა დამსწრე საზოგადოებას შენობა მაინც ვერ იტევდა: სივიწროვისა გამო, ზოგი მაყურებელთაგანი სკოლის დერეფანში და ეზოში იდგა და სულ სმენად იყვნენ გადაქცეული. ამ სალიტერატურო დილაში მონაწილეობას იღებდნენ მარტო მოსწავლე ქალიშვილები, რომლებიც მშვენივრად გაეწურთნა ქ-ნ ნადირაძეს ქართულსა და რუსულს ლექსებსა და არაკებში. საზოგადოება ხანგრძლივი ტაშის ცემით აჯილდოებდა მოწაფეებს. საზოგადოდ დილამ კარგად ჩაიარა. დამსწრე საზოგადოება ნასიამოვნები დარჩა.

ი. ძერულისპირელი.

სოფ. მეტეხი. ჩვენში ჯეჯილს პურის ჭია გაუჩნდა. როცა ჯეჯილი დაიწყებს დაპურებას, პურის ჭია აოხრებს ჭინახულს. ყანა შავად არის მოფენილი მათ მიერ. ჭია ძალიან მრავლდება, ერთი ალაგიდან მეორეზე გადადის და მუსრს ავლებს ჭინახულს. როგორც ამბობენ, ეს ჭია აქ გაჩენილა შარშან, ბევრს გაჰფუჭებია ჭინახული, ყურადღება არავის მიუქცევია. თუ ეხლაც დროზე არ მიექცა ყურადღება ჩვენს სოფელს შიმშილი მოელის. საჭიროა ქართველთა სამეურნეო საზოგადოებამ ყურადღება მიაქციოს და გამოგზავნოს ერთი აგრონომი, რათა შეაესწავლოს ხალხს და დარიგება მისცეს როგორ მოსპოს ეს მავნებელი მტერი.

აქაური.

ლენის ამბები

ბოდაიბოდან ჯერ კიდევ არ მოსულა პასუხი იმ დეპეშისა, რომელიც სამთო დეპარტამენტმა გაუგზავნა ინჟ. ტულჩინსკის ლენის ამხანაგობის გადაწყვეტილების შესახებ—მუშათა ხელფასის მომატება—ამიტომ არ იციან, რა შედეგი მოჰყვა ამ ზომას მუშების მხრივ.

სამთო დეპარტამენტის დირექტორმა ივანოვმა ხელმეორედ გაუგზავნა ინჟ. ტულჩინსკის დეპეშა და სთხოვს შეატყობინოს მას, ივანოვს: ეცნობა თუ არა მუშებს ლენის ამხანაგობის გადაწყვეტილება? როგორ უცქერიან მუშები ხელფასის მომატების საკითხს და შესაძლოა თუ არა გაფიცვის ჩქარი ლიკვიდაციაო.

რადგანაც ამ დეპეშის პასუხიც მიუღიათ, სამთო დეპარტამენტი ჰფიქრობს, რომ ტულჩინსკი, ალბად, ბოდაიბოში არაა, და შესაძლებელია, იგი გუბერნატორ კნიაზევთან ერთად მოგზაურობს ოქროს მადნების დასათვალიერებლადო.

სხვა და სხვა ამბავი

სენსაციის მსხვერპლი.

ოდესაში სახალხო განათლების მინისტრს მიელოდნენ.

ეს სენსაცია სულ უბრალო ცნობამ დაჰბადა: სადგ. სარნიდან, რომელიც სამხრ.-დასავლეთის რკინის გზაზეა, გზათა მინისტრის განკარგულებით გაგზავნეს სალონ-ვაგონი კასოსთვის.

გაზეთებმა სამხრეთისათვის ჩვეულებრივი გადაჭარბებით გაბერეს ეს სენსაცია. სარწმუნო წყაროებიდან ირწმუნებოდნენ იგინი, რომ მინისტრის მოგზაურობას მიზნად აქვს ოდესის სამოსწავლო ოლქის უწესოებათა პირადად გაცნობა, და სხვა და სხვა. გაზეთები ისე დაბეჯითებით ლაპარაკობდნენ, რომ ადმინისტრაციას არ შეეძლო არ დაეჯერა.

განათლ. სამინისტროს ქვემდებარე უწყებათ დაამზადეს მოხსენებანი, რომ „ყველაფერი რიგზეა". გაზეთები კი თავგამოდებით ამტკიცებდნენ წინააღმდეგს.

მინისტრს გუშინ დილით მოელოდნენ. საკვირაო ნომრებში გაზეთებმა „მოსვლის გამო" მოათავსეს ლ. ა. კასოს სურათები, აგრეთვე წერილები „მინისტრის საყურადღებოდ" და სხვ. „ოდესკია ნოვოსტი"-მ იმდენად იერთგულა, რომ გაზეთის ის ნომერი კიდეც აღკრძალეს.

მინისტრის შესაგებებლად სადგურზე შეიკრიბნენ წარმომადგენელნი ადმინისტრაციისა, სასწავლებლებისა, მომჩივანნი, მთხოვნელნი და ადგილობრივი პრესის წარმომადგენელნი. ზოგიერთმა რედაქციამ საგანგებო კაცებიც კი გაგზავნა მახლობელ სადგურებზე მინისტრთან საბაასოდ. მოვიდა სალონ-ვაგონი. როგორი უნდა ყოფილიყო განცვიფრება დამხვდურთა, როცა ვაგონიდან ახალგაზდა, ტანადი მინისტრის მაგიერ გამოვიდა მოხუცი...

ეს იყო მამა მინისტრ კასოსი. ასეთი საზეიმო შეხვედრით გულ-აჩუყებულმა კასოს მამამ მადლობა გადაუხადა შეკრებილთ პატივისცემისათვის და განაცხადა, რომ მისი შვილი ჯერ არსად აპირობს წასვლას და, რომ სალონ-ვაგონი მას გზათა მინისტრის განკარგულებით დაუთმეს.

სპარსეთის ამბები

დეპეშები.

თერანი. შაჰსევენების სერაბს ახლო თერთმეტი სოფელი აუკლიათ დამოუკიდებელმა კიელუს თემმა აიკლო დაბა აბასი.

თავრიზიდან ალანბარულუშის გზით სერაბს გაემგზავრა სამასი მხედარი.

დეპეშები

(დეპეშათა პეტერბ. სააგენტო)

საზღვარ-ზარე

29 მაისი.

თოფის წამლის აფეთქების გამო.

ვენა. ველესფორდში 35 ათასი გირვანქა თოფის წამალი აფეთქებულა, ამბობენ, განზრახ მოხდინა ვინმე აფეთქებაო:

საფრანგეთის რადიკალები.

პარიზი. რადიკალთა პარტიას ნადიმი გაემართნა, კომბმა რადიკალთა პარტიის თაობაზე სთქვა: ზოგიერთ დაბრკოლებათა მიუხედავად, პარტიას ცხოველმყოფლობა არ დაუკარგავსო. მოლაპარაკე წინააღმდეგი იყო პროპორციანალურ წარმომადგენლობისა.

გაფიცვები.

გავრი. როგორც კი გემი „ფრანკი" ნიუ-იორკს უნდა წასულიყო, გაიფიცა 550 მოსამსახურე. გაფიცულნი თვიურ ჯამაგირების მომატებას მოითხოვენ. მოთხოვნილება უარუყვიათ. გემი უკან დაბრუნდა. გაფიცულებს მიმხრობია ათასი მეზღვაური.

სომეხ-კათოლიკენი.

რომი. „ოსერვატორე-რომანომ" გამოაცხადა პაპის წერილი სომეხთა პატრიარქის პეტრეს მესამისათვის მიწერილი. პაპი სომეხ-კათოლიკეთა ეკლესიის საადმინისტრაციო საბჭოს უჩივის უმართებულობას და ამბობს მის გარდაწყვეტილებას არ ძალა უნდა ჰქონდესო, ეკლესიის უფლებას არღვევსო და საბჭოც უკანონო დაწესებულებად გადაქცეულაო. მისი წევრები ეკლესიაზე ჩამოშორებულად ჩაითვლებიანო.

რუსეთი.

ლენის ამბების გამო.

ირკუტსკი. ლენის მადნებისაკენ ცხენით გაემგზავრა მანუხინი. თან გაჰყვნენ სხვათა შორის, ადგილობრივ ბრალმდებლის ორი თანაშემწე, შტაბს-აფიცერი, ექიმი და სახაზინო პალატის მოხელე. ამავე დროს ბოდაიბოს წავიდნენ გუბერნატორი, სამოსამართლო პალატის მსაჯული და ჟანდარმთა სამმართველოს უფროსი.

წყალდიდობა ადესაში.

ადესა. წუხელის, რიჟრაჟზე, დიდი წვიმა და სეტყვა წამოვიდა. ზარალი დიდია. ბევრს ადგილას წყალი სარდაფებში ჩავიდა, ქალაქის შუაგულში წყალი ერთი არშინის სიმაღლე იყო და საქონლის საწყობები დაეზიანა.

ღარიბთა უბანში ცეცხლის მქროველ რაზმებს სარდაფებიდან საჭაჩავებით ჰოვრიან წყალს.

მალეცკის ქალის საქმე.

ვარშავა. უმაღლეს ბრძანების თანახმად მალეცკის ქალს სასჯელი შეუცვალეს უცხოეთში სამუდამო გადასახლებად. იგი დღეს ალექსანდროვოში მიდის, თან ორი სტრაჟნიკი გაჰყვება.

ხელმწიფე იმპერატორის მოსკოვს ჩასვლა.

მოსკოვი. დღეს მოსკოვი დიდის ამბით მიეგება ხელმწიფე იმპერატორს. ხალხით გაჭედილიყო ქუჩები.

სამის ნახევარი იქნებოდა, იმპერატორის მატარებელი რომ ჩამოვიდა.

სადგურზე გენერლობა, სამხედრო და თანამდებობის პირნი დახვდნენ.

მეფემ ისაუბრა მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარესთან, მიიღო რაპორტი გუბერნატორისა და ქალაქის უფროსისა. მოსკოვის გუბერნიის თავადაზნაურობამ პურ-მარილი მიართვა მეფეს. გუბერნიის მარშალი სამარინი სიტყვით მიესალმა.

მიიღო აგრედვე პურ-მარილი მოსკოვის ქალაქის მოურავის გუჩკოვისაგან.

მეფემ ყველას მადლობა გადაუხადა.

უცხოეთი

ბელგიის არჩევნები

წარსულ კვირას ბელგიაში მოხდა წარმომადგენელთა პალატის არჩევნები, რომელიც ლიბერალ-სოციალისტების ბლოკის სრული დამარცხებით დასრულდა. ოპოზიციამ ვერ შესძლო კლერიკალთა უმრავლესობის დამხობა; 1908 წელს კლერიკალები 8 ხმით სჯობნიდნენ ლიბერალებსა და სოციალისტებს, დღეს კი მათ მიემატათ 18 ახალი ხმა. ამ რიგად კლერიკალურმა პარტიამ ორი წლით მაინც კიდევ შეინარჩუნა ბატონობა.

თუმცა ლიბერალურ-სოციალისტური ოპოზიცია დიდებულ მიტინგებს მართავდა და ხალხიც ვითომ მხურვალე სიმპატიით ეგებებოდა მათს ბრძოლას თავისუფალი შკოლისა და თანასწორი საარჩევნო უფლებისათვის, მაგრამ, როდესაც საქმე კენჭის ყრაზე მიდგა, სულ ტყუილი გამოდგა მათი გრგვინვა-ზეიმი. მიზეზი ოპოზიციის დამარცხებისა ისაა, რომ სათითაოდ აღებულს, არც ერთს ლიბერალურ პარტიას არ მოეპოვებინ შინაგანი, შემაერთებელი კავშირი, რომელიც თვალსაჩინოდ ხდის კლერიკალურ პარტიის ძალას. სოციალისტების გაძლიერების შიშითა და საყოველთაო არჩევნების ზიზღის გამო ზოგიერთმა ლიბერალურმა ჯგუფმა კლერიკალებს მისცა თვისი ხმა, რადგან კლერიკალებთან მათ აერთებდა სარწმუნოების საკითხი. ლიბერალთა პარტიის გაპარტახება, რომელიც 1884 წ. მოახდინეს კლერიკალებმა, სწორედ ამ შინაგანი კავშირის უქონლობამ გამოიწვია და ესევე შეიქნა ახალი დამარცხების მიზეზად.

თეატრი და ხელოვნება

ბაქო. 27 მაისს უკანასკნელი წარმოდგენა გაიმართა და, ამ რიგად, სეზონი დამთავრდა. ეს წარმოდგენა საბენეფისო იყო-რეჟისორის ნ. გვარაძის დღესასწაული. ღირსიც იყო დღესასწაულისა. ნ. გვარაძემ სამი თვე იმუშავა ბაქოში. იმუშავა ნაყოფიერად. სამი თვე დიდი დრო არ არის, მაგრამ ვინც პროვინციალურ სცენებს იცნობს, ის ადვილად მიხვდება, რა ძნელია ამ სცენებზე მუშაობა. ასეთი სცენის რეჟისორი ფაქტიურად ყველაფერია: არტისტიც და რეჟისორიც, მაშინისტიც და პარიკმახერიც, სცენარიუსიც და რეკვიზიტორიც. და როცა ასეთ პირობებში საქმე სასურველად დაგვირგვინდება, ნება-უნებურად გადგება ენაზე თბილი და კეთილი სიტყვა. მართალია, ბაქოში საქმის კეთილად დაბოლოვება მარტო გვარაძეს არ უნდა მიეწეროს: თვით სცენის-მოყვარეთა უნარმა და დაუზარებელმა მეცადინეობამ ძალიან ბევრი გააკეთა, მაგრამ გვარაძემ შეაერთა დაქსაქსული ძალები და ის ნაყოფი გამოაღებინა, რაც უკვე მოვიმკეთ.

ბაქოელმა ქართველებმა სწორედ ასე შეხედეს გვარაძის მუშაობას და, პატივისცემის ნიშნად, მისს ბენეფისს ბლომად დაესწრნენ. ბაქოში უკვე ზაფხულია. ცხელა უზომოდ. მაგრამ, ამის და მიუხედავად, სათეატრო დარბაზი მაინც სავსე იყო. მობენეფისეს მიართვეს დაფნის გვირგვინი და ვერცხლის პორტსიგარი.

ამ დღეს წარმოადგინეს ი. გედევანიშვილის დრამა „გამცემი". რეჟისორი და სცენის-მოყვარენი, როგორც ყოველთვის, ახლაც სინიდისიერად მოეკიდნენ თავიანთ მოვალეობას. საერთო ყურადღება მიიქცია ამ საღამოს და მადლობაც დაიმსახურა კნ. დარიას როლის ამსრულებელმა ქ-ნმა ქეთ. ანდრონიკაშვილისამ.

რედაქტორ-გამომცემელი
ნ. კუარდღელაშვილი.

გამოსაღეგი ცნობა

მატარებელთა მიმოსვლა

(საზაფხულო).

(დრო აღნიშნულია ტფილისის საათით).

ტფილისიდან გადის.

ბაქოსაკენ: ჩქარი მატარ. № 2, პლაცკარტით დილის 10 ს. 8 წ. **საფოსტო** № 4, ღამის 12 ს. 10 წ. **სახალხო** № 6, ნაშუადღ. 2 ს. 44 წ. **ნარეკი** მე-IV კლ. ვაგ, ან მე-III, დილის 4 ს. 37 წ.

ბათუმისაკენ: ჩქარ. მატ. № 11, პლაცკარტით ღამის 10 ს. 44 წ. **საფ.** № 3. დილ. 9 ს. 41 წ. **სახ.** № 5. საღ. 6 ს. 36 წ. **ნარეკ.** მე-IV ან მე-III კლ. ვაგ. დილ. 6 ს. 18 წ.

ბორჯომისაკენ: სახ. № 7/8 დილ. 7 ს. 58 წ. **სახ.** № 9/10 ნაშუადღ. 3 ს. 5 წ.

მცხეთაში: საბაგარაკო მატ. № 77 a **, ნაშუადღ. 3 ს. 55 წ. **საბაგარ. მატ.** № 77 **, დილ. 8 ს. 45 წ.

ჯულფისაკენ: საფოსტო № 74/75 ღამის 2 ს. 40 წ.

ერევნისაკენ: სამგზ. და **საბარგო მატ.** № 78/79, მე- და მე-II კლ. ვაგონ., საღ. 7 8 წ. **სახ.** და **საბარგ. მატ.** № 109/104 I—III კლ. ვაგ. დილ. 1 ს. 28 წ.

ტფილისში მოდის.

ბაქოდან: ჩქარ. მატ. პლაცკარტ. № 1, საღ. 9 ს. 56 წ. **საფ.** № 3, დილ. 8 ს. 41 წ. **სახ.** № 5. ნაშუადღ. 5 ს. 51 წ. **ნარ.** მე-IV ან მე-III კლ. ვაგ. № 107, დილ. 4 ს. 56 წ.

ბათომიდან: ჩქარ. მატ. პლაცკ. № 12, დილ. 9 ს. 18 წ. **საფ.** № 4, ს.ღ. 11 ს. 15 წ. **სახ.** № 6, ნაშუადღ. 1 ს. 59 წ. **ნარ.** მე-IV ან მე-III კლ. ვაგ. № 106, ღამ. 3 ს. 40 წ.

მცხეთიდან: საბაგარაკ. № 76 a*, საღ. 8 ს. 28 წ. **საბაგ.** № 76 **, ნაშუადღ. 1 ს. 28 წ.

ბორჯომიდან: სახ. № 9/10 საღ. 9 ს. 8 წ. **სახ.** № 7/8, დილ. 7 ს. 8 წ.

ჯულფიდან: საფ. № 72/73, დილის 7 ს. 26 წ.

ერევნიდან საქონ. და **სახ.** № 80/81, შუადღის 12 ს. 48 წ. **საქონ.** და **სახ.** № 110/111, ღამ. 8 ს. 33 წ.

უფასო საექიმო დახმარება

ქალაქის საბჭოს ექიმები.

უბნები

1—2 **გ. ა. გედალინი** (სდგას ვერაზე, ოლგის ქუჩა, 22. ტელეფ. 592).

3—4 **მ. ი. შავერდოვი** (ფეთხაინის აღმართზე, 1, ტელ. 619).

5—6 **ტ. მ. თათეოსიანი** (ველიამინოვის, 4, ტელეფ. 680).

6—7 **შ. ა. მიქელაძე** (ავლაბარში, კახეთის ქ., 1, ტელ. 816).

8—9 **ნ. დ. ხატისოვი** (კუკიაში, ნიკოლოზოვის ქ. 7, ტელ. 715).

10, 11—12 **ა. ი. შჩერბინინისა** (დიდუბეში, საგურამოს ქ. 5. ტელეფ. 71)

ქალაქის საავადმყოფოები

მთავარი—მუხრანის ქუჩა, 9.

ავლაბრისა—კახეთის ქ. № 15.

ხარფუხისა—ვორონცოვის ქ. 55.

კუკიისა—ჩერქეზიშვილისა, 1—18.

დიდუბისა—საგურამოს ქ. 5.

ქალაქის საბჭოს ექიმები მოვალენი არიან ღარიბ მცხოვრებთ უფასო საექიმო დახმარება აღმოუჩინონ ქალაქის საავადმყოფოებში და თვითონ ავადმყოფის ბინაზედაც ყოველმა თავ-თავის უბანში), თუ უბრალო ექიმი დილის 11 საათამდე მოიწვიეს, ვალდებულია იმ დღესვე ინახულოს ავადმყოფი, გარდა საჩქარო შემთხვევებისა, როცა დახმარება დაუყოვნებლივ უნდა მისცეს.

სასანიტარო ექიმები

უბნები: 1, 2—9 **პ. ფომინა-ოსიპოვისა** (ვაკეში, საკუთარი სახლი, ტელეფ. 461).

მე-4 და რუსის ბაზარში **ქრ. ლ. ქალანთაროვი** (სოლოლაკი, ამაღლების ქ. 8, 517).

5—6 **ი. მ. ზაბლუდოვსკი** (გრიბოედოვსკი, 10. ტელ, 645).

10, 11—12 **ვ. ა. მირაქოვი** (მიხეილის ქ., 174 ტელ. 327).

7—8 **გ. თ. ნათიშვილი** (ვორონცოვის ძეგლთან, მონუმენტი შესახვ. 5. ტელ. 487).

სასურველია, თვითონ მცხოვრებლები დაგვეხმარებოდნენ სასანიტარო წესიერების შემოღებაში და **სადაც-კი** ამ მხრივ უწესობას შეამჩნევენ—სახლებში თუ სხვა ადგილებში სასანიტარო მოთხოვნილებათ არღვევენ, ცუდს საჭმელ-სასმელს აკეთებენ და ჰყიდიან და სხ.—დაუყონებლივ ზემოდ დასახელებულ ექიმებს აცნობონ, წერილობითი განცხადებები ყველას შეუძლიან გარდასცეს ქალაქის სავაჭრო პოლიციის კანტორებში: ვერის მოედანზე. რუსის ბაზარში, თათრის მოედანზე, კახეთის მოედანზე, ავლაბარში რიყის ქუჩაზე, 54, ელისაბედის ქუჩა 56 და მალაკინის მოედანზე.

გემების მიმოსვლა

საზაფხულო შავზღვასა და კასპიის ზღვაზე

რუსეთის სავაჭრო-სანაოსნო ამხანაგობისა

ბათომიდან გადის:

საფოსტო № 2. რომელიც ყველა ნავთსადგურებში შეივლის, 26 აპრილს, ხუთშაბათს ღამე 2 ს. გემი ვ. კ. „კსენია".

1 **ირგვლივ მოსიარულე,** სამშაბათ ღამე 12 ს. 30 წ. ყველა ნავთსადგურებში შეივლის, 2 **ირგვლივ მოსიარულე** ხუთშაბათს ღამის 12½ ს. პირდაპირი ბათომ-ყირიმისა, შაბათ ღამ 12½ საათზე გაუვლის სოხუმს, გაგრას, სოჩას, ტუაპსეს, ნოვორასიისკს, ფეოდოსიას, იალტას, სევასტოპოლსა **და** ევპატორიას.

სამგზავრ. გემები ყველა ნავთსადგურში შემვლელი ორშაბათობით 12 ს. დღისით და შაბათობით დღის 12 საათზე. დაწვრილებითი ცნობანი შეიძლება მიიღოთ ტფილისში ველიამინოვის ქუჩაზე № 18. ტელეფონი № 11. იქვე იყიდება სამგზავრო ბილეთები და საქონელი, ბარგის ჩაბარება და დაზღვევა იქ შეიძლება.

სანავოსნო ამხანაგობა

კავკაზი და „მერკური"

ბაქოდან გადის:

ასტრახანისკენ კვირაობით, ორშაბათობით, სამშაბათობით, ხუთშაბათობით, პარასკევობით და შაბათობით შუადღის 12½ ს.

კრასნოვოდსკში ყოველდღე საღ. 8 საათ.

ასტრაში ხუთშაბათობით საღამოს 6 საათ.

ლენქორანში ორშაბათობით საღ. 6 საათ.

ენზელში (პირდაპირი ჩქარი) სამშაბათობითა და პარასკევობით საღამოს 6 საათზე.

კრასნოვოდსკსა, ჩიკიშლიარსა, ასტრაბადსა, მეშედესერეს ხუთშაბათობებთ საღამოს 8 საათზე.

მტკვრისაკენ კვირაობით, სამშაბათობით ხუთშაბათობით და პარასკევობით საღამოს 6 საათზე.

ბაქოში მოდის:

ასტრახანიდან ყოველდღე საღ. 8 საათზე.

კრასნოვოდსკიდან ყოველდღე დილის ს. 45 წ.

ასტარიდან ხუთშაბათობით საღ. 6 საათ.

ლენქორანიდან ხუთშაბ. დილის 8 საათ.

ენზელიდან (პირდაპირი და ჩქარი) პარასკევობითა და ორშაბათობით დილ. 11 ს.

მეშედერესიდან, ასტრაბადიდან, ჩიკიშლიარიდან და **კრასნოვოდსკიდან** სამშაბათობით დილის 6 ს. 45 წ.

ყოველგვარი ცნობანი. რკინის გზის ბილეთი და პლაცკატები საქონლის გაგზავნისა თუ დაზღვევის საქმე იკითხეთ **ტფილისში** ერევნის მოედანზე № 3. „**კავკაზი მერკური**" ტელ. 682.

განცხადებანი

ექიმი ე. ვაშაკიძე იღებს შინაგან სნეულებით ავადმყოფებს, დილით 8—9 ს., საღამოთი 7—8 ს. ბაქოს ქ. № 18 ს. (9—80

ექიმი ალ. ბილისა სოლოღაშვილი იღებს ავადმყოფებს ყოველ დღე დილის 9-2 საათ. და საღ., 5—7 ს-მდე. გოლოვინის ქ., № 12. სახლი მდივნისა.

ექიმი ნინო რცხილაძე მიიღებს ავადმყოფებს დილის 10—2 ს.-მდე და საღამოს 5—7 ს. ადრესი: ოლღას ქუჩის შესახ. № 5.

ექიმ ნავასარდიანის პირველი კერძო სამკურნალო

დაარსებულია 1880 წელს.

(ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე გარდა კვირისა.

დ ი ლ ი თ:

„606" — 11—12 ს. შეშხაკუნება

კონსულტატიურად.

ბ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგიული, და ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ბ. გ. აგასაროვი: 1—2 ს. შინაგანი ბავშვთა ავადმყ.

კ. მ. ჩიქოვანი: 9½—10 ს. თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასოვი: 10—11 ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა,

ნ. ტ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა.

მ. გ. ავეტისიანცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., საშ. და ქირურგ.

გ. ი. გურგენოვი: 12—1 ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ა. პ. კარაპეტიანცი: 12—1 ს. შინაგანი საბავშვო და ყვავილის აცრა.

ექიმი ქალი **ე. ნ. ამბრუმოვა-მელიქიანი** 1—2 ს. საბებიო და ქალების ავადმ.

ს ა ღ ა მ ო თ ი:

მ. გ. ავეტისიანცი: 6—7 საათ.

რჩევა-დარიგება 50 კაპ. ხელმოკლეთათვის უფასოდ, კონსულტაციები და ოპერაციები მორიგებით.

სამკურნალოს დირექტორი მედიცინის დოქტორი **ბ. ა. ნავასარდიანი.**

(წ. 1074.5.)

ყოველ-დღე მოგვდის:

ახალ-ახალი ხიზილალა (ქიტკა) ¼ მ. 40 კ. გირ. ბოჩკის ხიზილალა 1 მ. 20 კ. გირ. წითელი ხიზილალა, ზუთხი, თართი, ლოქო, ფარგა, კობრი, სალიანის თევზეულობა, და ეროვლეგვარი გამოსული თევზი

(წ.—1131—70)

თევზის მრეწველნი

ძმ. ძეგველოვები

პუშკინის ქ., საკუთარი ს. № 9.

ტ ე ლ ე ფ ო ნ ი № 712.

სამეფოგიარი თავშესაფარი თუბალერიტა,

გოლოვინის პროსპექტისა და გრიბოედოვის ქუჩის ქიმში, № 34, ფეოდოსიის ეკლესიის გასწვრივ. იღებენ ფეხმძიმე და მშობიარე ქალებს დღე და ღამ ყოველ დროს. ცალკე ნომრებიც არის ხელმისაწვდომ ფასებში და საზოგადოც. ორ-საწოლიანი ოთახი 2 მან. დმომშობიარებისათვის 6 მან. არის საზოგადო ოთახში ხელმისაწვდომ ფასში, დღე-ღამეში, მან. იღებენ დედათა ავადმყოფობით სნეულთა და საბებიოს საქმისათვის. ძიძებსა და მოახლეებს ყოველ დღე, დილის 11—12 ს.-მდე ამოწმებს თავშესაფარის გამგე ექიმი **მ. გ** (თ. 1037.60) **ჯირტუმოვი.**

სამკურნალო

ექიმთა საზოგადოებისა

მუდმივის საწოლებით.

მიხეილის ქუჩა, № 59, მიხეილის საავადმყოფოს პირდაპირ, ტელეფონი № 1026.

იღებენ ავადმყოფთ:

ალაჯანოვი—შინაგან, ნერვებს, **ვ. ვ. ვნუკოვი**—ქირურგიულ სნეულ. ნაშუად. 1—2 საათამდე.

ეგიაზაროვი ი. ნ.—შინაგან, ნერვებს სულით-ავადმყოფთ. ელექტროტერაპია დილ. 11—12 საათამდე.

კიმონტი გ. პ.—ქირურგიულ სნეულ. დ. ლის 11—12 საათამდე.

მაგაკიანი გ. ნ.—შინაგან სნეულებ. და ბავშვების ავადმყ. დილ. 11½—12½ სთ.

ა. დ. კალმიკოვისა-ვნუკოვისა—დ. ლითა ავადმყ.—დილ. 11—12 ს. სამკურნალოშ ელექტრონითა და მასაჟით სწამლობენ. მიკროსკოპიულ, ბაქტერიოლოგიურ და ქიმიურ გამოკვლევას ახდენენ. ყვავილს უცრიან. ძიძებს ამზადებენ. რჩევის ფასი 50 კ. ოპერაციებისა და კონსულტაციების ფასი—მორიგებით. სამკურნალოს სტაციონალური განყოფილება შესდგება საზოგადო პალატისა და ცალკე ნომრებიდან.

წ ა მ ლ ო ბ ა „606"-ით.

(0—1253—63)

გამოცდილ მასწავლებელ ქალ ვაუთა ჯგუფი, რომ ლის სათავეში დგანან **უმაღლეს საპედ გოგიო სწავლა დასრულებულნი, ამზა** დებს ქალ-ვაჟთ **ყველა საშუალო** და **დ ბალ სასწავლებლისათვის:** სავაჟო და ს ქალო გიმნაზიებისათვის; კადეტთა კორპუ სისათვის; ქართული გიმნაზიისა, რეალური საკომერციო, სამხედრო, ქალთა საეპარქიო სატეხნიკო, მიწის-მზომელთა, საავრონომიო საფერშლო, სასულიერო და საქალაქო სას წავლებელთათვის; სამასწავლებლო და საბებ ბიო ინსტიტუტისა, სასულიერო და სამას წავლებლო სემინარიისათვის, **სიმწიფის მო წმობის მისაღებად, საშინაო და სახალ ხო მასწავლებლად,** აფთიაქის სამოწმაფო და პირველი კლასის ჩინის მისაღებად. **იქვ იღებენ ანბანის უცოდინარ ბავშვებს.**

მიმართეთ: 1) ელისაბედ. ქუჩა, № 23, ბ ბურიშვილის ბინა, ნაშუადღევის 4—6 საათ მდის, 2) ნიკოლოზის ქუჩა, № 92, ქარაგეზ ძის ბინა, დილის 9—12 საათ., საღამოს 4— საათამდის. 3) ავჭალის შუკა (პერეულოკი № 9, კოლიუშნის ბინა, ნაშუადღევის 3— საათამდე. (25—12 5—4

შეუშხეა „ჩვენი გემო" კვასი

დღე არ გაივლის ისე, რომ ჩემმა ნაცნობ-მეგობრებმა საყვედური არ მითხრან; კვასმა „გემომ" თავისი უწინდელი ღირსება დაჰკარგა და ეს არ უნდა მოგვსვლოდა. საყოველთაოდ ვაცხადებ, რომ ჩვენ არავითარი საერთო არა გვაქვს „გემოსთან". ჩვენ როგორც მისმა დამაარსებელმა და მოხელემ გავაუქმეთ ის და მის მაგიერ დავაარსეთ „**ჩვენი გემო**" და თუ „გემოს" სახელით უშვებს ვინმე კვასს, ეს მხოლოდ სიყალბეა. და ამისთვის მაქვს პატივი ვაუწყო პატივცემულ საზოგადოებას, რომ ვისაც ინტერესებს კარგი ღირსების ნადუღი წყლიდან დამზადებული პურის კვასი მოითხოვოს ყველგან „**ჩვენი გემო**" და არ აურიონ ის მის მზგავს ფირმებში.

პატივისცემით **მათე გორგილაძე** და **ამხანაგობა.**

მისამართი: სუდებნი ქუჩა სახლი № 6. (20.1096.6)

ნებადართულია შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან არსებულ სამკურნალო საბჭოს მიერ საქმის № 9696 1907.

„სპერმატინ"-ი ი. ნ. ივანოვის საფარმაცევტო ხელსაწყოს ლაბორატორიისა, მოსკოვში.

სპერმატინი შედგენილია ფრანგ პროფ. ბროუნ-სეკარის მიერ, იგი მოქმედებს სისხლის შემადგენლობაზე, აახლებს მას, მავნებელ ნაწილებიდან სწმენდს. **სპერმატინი** უებარია მოხუც. დაჩაჩანაკების დროს სისხლ-ნაკლებულ მძიმე ავადმყოფ., ნერვებ. აშლილ., გონებრივ და სხეულის მოქანცულ., სქესობრ. მოჭარბებულობას, ჯანის გატეხას, დამპალ ციების, ჩუკუნების შედეგის, ხერხ. ტვინ. გახმობისა, სიდამბლისა, კაცობიდან ჩამოვარდნისა, წყალმანკისა, გულის ცემისა, შაქრის ავადმყ., ქარებისა, ათაშანგისა, ლოთობისა, ყაზბობისა.

ი. ნ. ივანოვს **სპერმატინისთვის** აურაცხელი სამადლობელი წერილი აქვს მიღებული. გაუფთხილდით სიყალბეს. ბროშურებს უფასოდ ვგზავნით. 1 შუშა ღირს 2 მ. 40 კ. ტაბლეტკ.—2 მ. 75 კ. ფასდადებითაც შეიძლება. გასაგზავნს დამბარებელი იხდის. იყიდება კავკასიაში ერთად-ერთ წარმომადგენელთან ი. გ. ოქროპირიძესთან, ტფილისი, ლორის მელიქოვის ქუჩა № 6, ეზოში. (3—1286—3)